

REPUBLIKA

Rok VI

LÓDŹ SOBOTA, 28 KWIEŹNIA 1928 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

Nr. 117

Lot polski przez Atlantyk.

Możliwe jest, że jeszcze dzisiaj polacy wzbiją się nad ocean.—Olbrymie zainteresowanie w całej Francji.—Próby powiodły się doskonale. Lotnicy chcą przybyć do New Jorku dn. 3 maja.

Wczorajsza „Republika“ podała już pierwsze wieści o przygotowywanym locie polskim z Francji do New-Yorku. Przypominamy, że polski lot odbyć się miał jeszcze rok temu, jednak wobec dużych trudności, które istniały na terenie Francji, odłożony został na sezon obecny.

Szczególnie dużą rolę odgrywały tu względy konkurencyjne, gdyż francuzi spodziewali się, iż im przypadnie w udziale zaszczyt zwyciężenia Atlantyku. Lot obecny przygotowuje departament żeglugi powietrznej M. S. Wojsk. Musi się odbyć z terenu francuskiego, gdyż lot z Polski do Ameryki jest narazie niemożliwy.

Do lotu przygotowuje się major-pilot Ludwik Idzikowski z kadry oficerów lotnictwa, przydzielony do Instytutu badań techniczno - lotniczych oraz major-pilot Kazimierz Kubala z 1 p. lotniczego w Warszawie.

Lotnicy odbyli już 12-godzinny lot próbny nad morzem. Obecnie przystępują do lotu 20-godzinnego. Ważnym momentem w tym locie jest sprawa na-

wigacji, gdyż lotnicy muszą się doskonale zaznajomić z orientacją na morzu. Paryż, 27 kwietnia.

Nowy lot próbny ma trwać jeden dzień i noc, aby wypróbować nad morzem motory i urządzenia samolotu.

W Paryżu przywiązują do lotu polskiego wielkie znaczenie. Zainteresowanie jest olbrzymie. Cała Francja mówi o przygotowaniach polaków do lotu przez ocean.

W kołach fachowych lotniczych francuskich twierdzą, że widoki na powodzenie lotu są dobre, ponieważ atmosferyczne warunki na Atlantyku poprawiają się z dnia na dzień. Wykwalifikowanie lotników jest odpowiednio do tak dalekiego lotu.

Dzienniki paryskie podkreślają, że polacy mogą pobić wszelkie dotychczasowe imprezy odlatając z Le Bourget a lądując na placu lotniczym Mitchellfield pod Nowym Jorkiem. Byłby

to lot, któryby co do wartości technicznej i naukowej przewyższył nie tylko lot niemców, ale nawet lot Lindbergha.

Sternicy „Białego Orła“

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Z departamentu lotnictwa ministerstwa lotnictwa udzielono mi łaskawie informacji, że obaj lotnicy major Ludwik Idzikowski i major Kazimierz Kubala należą do najznakomitszych polskich lotników bojowych, a jednocześnie najtęższych fachowców zarówno w dziedzinie pilotaży, jak obserwacji i nawigacji. Major Idzikowski, były lotnik armji rosyjskiej urodzony w Warszawie, absolwent politechniki w Leodium, liczy lat 37. Major Kubala, z pochodzenia krakowianin, był lotnik austriacki, liczy lat 35. Obaj lotnicy odznaczeni są krzyżem „Virtuti Militari“ i kilkakrotnie „Krzyżem Walecznych“. Jako jedni z najznakomitszych pilotów polskich przydzieleni zostali w 1926 do polskiej misji zakupu wojskowych we Francji i od

tego czasu sam tylko mjr. Idzikowski dokonał lotów próbnych na przeszło stu nowonabytych aparatów systemu Breguet XIX. Mjr. Kubala posiada ze wszystkich lotników polskich największą ilość godzin przebytych w powietrzu. Aparat wybrany przez obu na dokonanie lotu Paryż - New-York przygotowany jest do odbycia lotu bez przerwy na dystansie 8 tys. km. Zabrać może 6 i pół ton benzyny (6.500 gr.). Departament lotnictwa przypuszcza, że obaj lotnicy wystartują z Paryża w kierunku na Hiszpanię i będą się więc starali przebyć Atlantyk po linii bardziej zblizonej ku południowi aniżeli linie innych dotychczasowych lotów przez Atlantyk. Droga jest co prawda dłuższa, jednakże da najpewniej lepsze warunki klimatyczne i pozwoli uniknąć obciążającej aparat zlodowaciałej mgły, która jest najgroźniejszą przeszkodą dla lotów transoceanicznych. Istnieje - prawdopodobieństwo, że lotnicy chcą wylądować w New-Yorku w dniu polskiego święta narodowego — 3 maja. Aparat swój nazwał „Biały Orzeł“.

Egzekucje podatkowe wstrzymane!

Ministerstwo skarbu poleciło skorygować wymiary podatku obrotowego.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

P. pos. Farbstein interwenjował wczoraj u dyrektora departamentu podatkowego ministerstwa skarbu, p. Koszko, w sprawie niezwykle wysokich i niesprawiedliwych wymiarów podatku obrotowego dokonanych ostatnio.

Dyr. Koszko oświadczył, iż do izb skarbowych wczoraj właśnie wysłany został okólnik w sprawie skorygowania zbyt wysokich wymiarów, a

inspektorowie skarbu otrzymali specjalne polecenie dopilnowania, ażeby wszelka niesprawiedliwość w dziedzinie wymiarów z tytułu podatku ob-

rotowego została na prawiona.

Jednocześnie zwrócił dyr. Koszko uwagę, iż wobec stwierdzenia zbyt wysokich wymiarów podatkowych, już wyznaczone egzekucje z powodu niewpłacenia nakazanych sum zostały wstrzymane aż do wyjaśnienia całej sprawy.

Wojna chińsko-japońska.

Doszło już do pierwszych starć.

Londyn, 27 kwietnia.

Pomiędzy przednimi strażami wojsk południowych a czołowymi oddziałami japończyków, docierającymi już do Cynanfu doszło w kilku miejscach do krwawych starć. Wyższe dowództwo obu stron jednak uniemożliwiło dalsze walki. Mimo to wśród armji południowej chińskiej i wśród ludności chińskiej wzra-

sta oburzenie i rozgoryczenie przeciwko japończykom. Flota japońska wysadziła wczoraj na ląd nowe wojska pod Cyniktau. Wczoraj żołnierze armji południowej zastrzelili misjonarza Seymoura, obywatela amerykańskiego, wobec czego zachodzi obawa nowych poważnych komplikacji pomiędzy władzami chińskimi i amerykańskimi.

Kontrahenci p. Grabskiego

pp. Dillon, Read and Co spotkali się teraz w Warszawie z zimnem przyjęciem

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Na wieść o rozpoczęciu przez rząd polski rozmów z delegatami amerykańskich konsorcjów finansowych o wielką pożyczkę inwestycyjną przybył do Warszawy delegat firmy „Dillon Read and Co.“, niejaki p. Logan, proponując z ramienia swych szefów, kontrahentów rządu p. Wład. Grabskiego, udzielenia pewnych pożyczek. Dowiaduje się, że ze strony ministerstwa skarbu zaproponowano p. Loganowi, ażeby jego dom bankowy odsprzedał najpierw posiadane przez siebie obligacje p. Wład. Grabskiego tej spółce bankowej, która obecnie finansuje potrzeby kredytowe Polski. Oprócz tego zaproponowano p. Loganowi, aby firma „Dillon Read and Co.“ zrzekła się przyznanego jej przez p. Grabskiego zabezpieczenia pożyczki polskiej na kolejach wzamian za uzyskanie innych gwarancji. Dopiero po spełnieniu jednego z tych dwóch warunków będzie można ewentualnie zacząć mówić o niewielkich pożyczkach.

„PANORAMA“

niedzielnny dodatek ilustrowany „Republiki“ ukaże się jutro w nowej wielobarwnej szacie. Udoskonalony system druku pozwala nam obecnie postawić „Panoramę“ na wysokim poziomie technicznym, tak iż nasz niedzielnny dodatek ilustrowany będzie najlepiej wykonany w całej Polsce.

„REPUBLIKA“ pierwsza w Polsce wprowadziła rotacyjne klisze siatkowe.

„REPUBLIKA“ pierwsza w Polsce wprowadziła rotacyjny druk trójbarwny.

„REPUBLIKA“ pierwsza w Polsce wprowadza niedzielne wielobarwne dodatki ilustrowane.

Zdrowie Marszałka Piłsudskiego.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Stan zdrowia marsz. Piłsudskiego uległ tak znacznej poprawie, że wczoraj przed południem marszałek Piłsudski urzędował już w generalnym inspektoracie sił zbrojnych. Marszałek Piłsudski będzie mógł wziąć udział w uroczystościach na cześć króla Amanullaha, który przybywa do Warszawy w niedzielę rano.

Król Amanullah

przybędzie do Rosji 3 maja.

Ryga, 27 kwietnia.

Dzienniki sowieckie ogłaszają, że i król Amanullah przybędzie do Moskwy 3 maja. Pobyt króla w Rosji sowieckiej przewidywany jest na 15 dni, z których 7 król zabawi w samej Moskwie.

Sledztwo w sprawie zamachu na króla włoskiego.

Rzym, 27 kwietnia.

Ogólna liczba aresztowanych w związku z zamachem na króla włoskiego przekroczyła cyfrę 600, z czego połowę, t. j. 300-tu po przesłuchaniu sądę zwolniono. Poważnie podejrzanych jest 42-ci.

Koleje

muszą się liczyć z konkurencją samochodów.—Jak wpływa pogoda na budżet?—Wartość zasobów kolejowych.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej po załatwieniu szeregu drobnych spraw przewodniczący pos. dr. Byrka, oddał głos p. Czapalskiemu, wiceministrowi komunikacji. P. wiceminister oświadczył się przeciwko proponowanemu podwyżkom w dziale do chodów z przewozu osób i towarów.

Ruch pasażerski,—mówił p. wiceminister, dzieli się na dalekobieżny, zależny od koniunktur gospodarczych, i wycieczkowy, zależny od pogody. W ruchu można brać tylko ten pierwszy.

Słotna pogoda w takim stopniu obniża frekwencję, że gdy

w dzień pogodny z dworca głównego w Warszawie wyjeżdża przeciętnie 30.000 osób, to w dzień słotny tylko 10.000. Poza tem liczyć się należy z wstępującą konkurencją samochodową. Dla przykładu p. wiceminister podaje, że w r. 1926 sprowadzono do Polski 8.000 samochodów, a w r. 1927—już 41.000.

Ruch towarowy zależny jest od ładunków masowych, a przede wszystkim od przewozu węgla. Nie należy zapominać, że w Anglii przeznaczono 4 miliony funtów na dopięgowanie eksportu kopaliń angielskich, co może się odbić i na naszym przewozie. Co się zaś tyczy przewozu drzewa, to nie wykazuje ono już tej prężności wywozowej jak poprzednio. A w razie otwarcia drogi przez Niemcy, cały ładunek pójdzie na Kłajpedę. Z tych też względów powiększać przewidywanych dochodów z tego tytułu nie można.

Co się tyczy dostaw to przemysł syndykalizuje się i nie można drogą konkurencji uzyskać cen niższych.

Wartość zasobów kolei waha się obecnie między 175 a 210 milj. zł. Wysokość tych zapasów tłumaczy się zgromadzeniem podkładów, szyn i t. p.

Ministerstwo wysłało specjalną komisję dla zbadania magazynów. Znalezione pewne niewłaściwości; były materiały, które nie mają obrotu i które trzeba zlikwidować.

Koszta własne kolei jest trudno obliczyć. We Francji w towarzystwach przy walcach kolei istnieją specjalne biura dla tych celów. Obecnie ministerstwo wprowadza coś podobnego u siebie.

Następnie p. wiceminister omawiał sprawę budżetowania i sprawę komercjalizacji kolei, dając przytem wyjaśnienia w sprawach, poruszonych przez poszczególnych posłów, a m. w sprawie „Orbisu“, w sprawie zapasu podkładów i zapasu taboru w kolejach. Pan wiceminister stwierdził przy tej okazji, że fabryki nasze, mimo że pracują na droższych surowcach, są w rezultacie tańsze od zagranicznych.

Z kolei zabrał głos dyrektor departamentu administracyjnego min. komunikacji, inż. Gowecki, dając wyjaśnienia w sprawach personalnych. Mówca stwierdza, że pod względem personełu koleje osiągnęły właściwą normę. Stopień korzystania z urlopów znacznie się powiększył; mimo zmniejszenia personełu co świadczy o ulepszonej organizacji kolejnictwa.

Niesłusznym jest zarzut, jakoby ministerstwo złało obowiązujące ustawy, ale rodzaj pracy w kolejnictwie jest taki, że np. 8 godz. dnia pracy niekiedy nie można w całej ścisłości stosować.

Z kolei zabrał głos sprawozdawca budżetu, poseł Kaczmarewski oświadczając, że zaproponował podwyżkę dochodów, opierając się na wynikach eksploatacyjnych r. 1927/28. Co do eksportu węgla, to referent podtrzymuje swoją kalkulację, która uwzględnia przeciętną stawkę taryfową, wyliczoną przez ministerstwo.

Po omówieniu przez referenta sprawy podkładów, „Orbisu“ oraz złomu metalowego, przystąpiono do głosowania, przyjmując cały szereg wniosków rządowych oraz innych.

WYPADEK LOTNICZY.

Poznań, 27 kwietnia. Wczoraj wydarzył się na lotnisku pod Pleszowem tragiczny wypadek, a mianowicie przy puszczeniu w ruch motoru samolotu śmigło uderzyło instruktora lotniczego kpt. Siode tak nieszczęśliwie, że zabiło go na miejscu.

CASINO

Dziś premjera

arcyfilmu francuskiego o moralności miłości i zbrodni p. t.

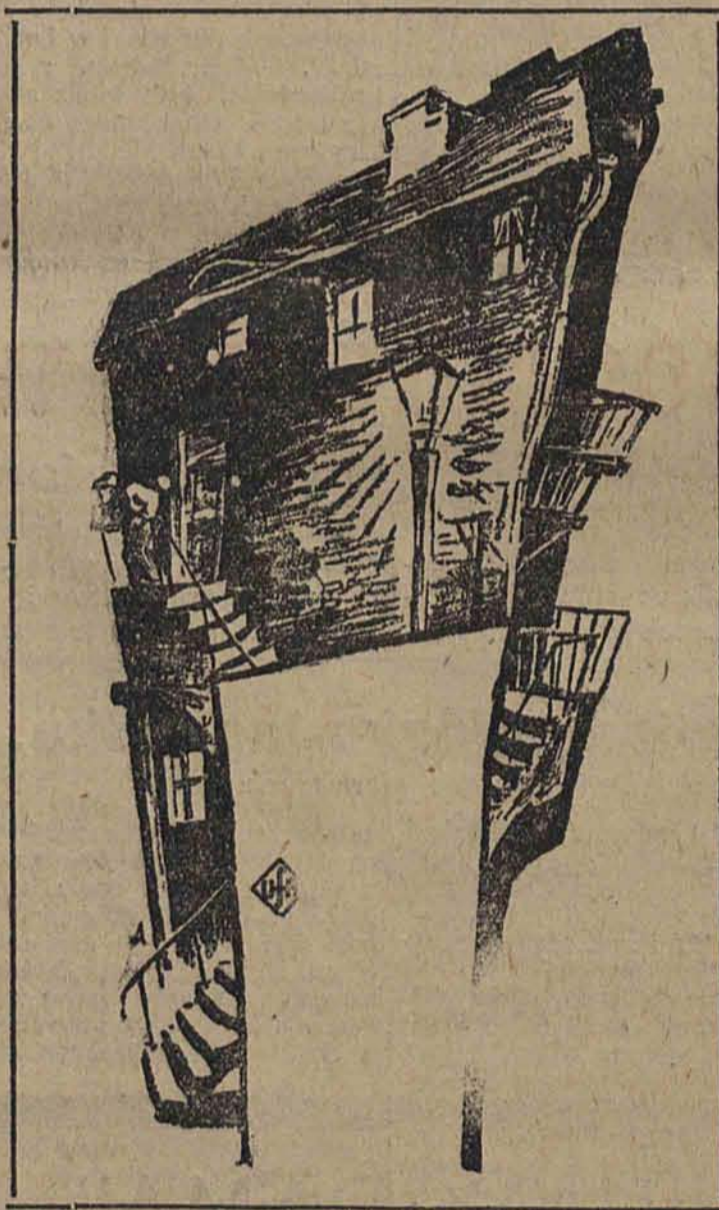
APASZE PARYSCY

na tle słynnej powieści FRANCISZKA CARCO
Reżyserja MIKOŁAJ MALIKOW.

W roli głównej:

Jaque CATELAINE

najznakomitszy francuski artysta filmowy, który stworzył niezapomnianą kreację w filmie „KOEN.GSMARCK“.

Niesamowita opowieść o miliarderce amerykańskiej, która zakochała się w apaszu i poznaje życie ze strony najciemniejszej w spelunkach, jaskiniach rozpusty i norach złodziejskich Paryża.

Niebywale napięcie. — Kalejdoskop postaci. — Ponure wnętrza zbrodni. — Rewja charakterów ludzkich.

Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. L. KANTORA.

Początek o godz. 1.30 pp.

Od g. 1.30 do g. 3 cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Traktat handlowy z Rosją

znajduje się na dobrej drodze.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Poseł sowiecki w Warszawie, p. Bogomołow, wydał wczoraj śniadanie na cześć bawiącego w Warszawie posła polskiego w Moskwie, p. Patka. W śniadaniu oprócz kilku dyplomatów sowieckich, wziął udział dyrektor departamentu politycznego dr. Jackowski i naczelnik wydziału wschodniego, p. Hołowko.

W rozmowie poruszono sprawę zawarcia traktatu handlowego polsko-sowieckiego i omówiono szereg rzeczy, które mają zawarcie tego traktatu poprzedzić. Pos. Bogomołow oświadczył, że wszystkie niewykonane dotąd klauzule traktatu ryskiego będą przez sojuszy napewno dopełnione. Bardziej natomiast skomplikowaną jest sprawa wypłaty odszkodowania obywatelom polskim, którzy umieścili kapitały swe w dawnych rosyjskich kasach oszczędnościowych. Tu robił poseł Bogomołow niewielkie nadzieje. Min. Patek przybędzie do Moskwy w dn. 4 maja i natychmiast przyjeżdżać będzie przez kom. Litwinowa, zastępującego chorego kom. Człczarina.

Aresztowanie Beli Kuhna

Wiedeń, 27 kwietnia.

W dniu wczorajszym aresztowany tu został Bela Kuhn.

Przybył on jeszcze przed 4-ma tygodniami do Wiednia i zamieszkał pod przybranym nazwiskiem w VIII dzielnicy. Zaraz po przyjeździe został poznany przez jednego z węgrov, który zwrócił się z tem znajomemu, ten znów innym, aż wreszcie wiadomość o przybyciu do Wiednia węgierskiego bolszewika doszła do policji.

Po ustaleniu wszystkich dowodów, stwierdzających tożsamość Kuhna, został on aresztowany. Jednocześnie z nim aresztowano kilkunastu emigrantów węgierskich, którzy przybyli do Wiednia za sfalszowanymi paszportami, wydanymi w Rosji.

Podczas badania, w komisariacie Bela Kuhna nie udzielił żadnych wyjaśnień co do celu, w jakim przybył do Wiednia. Badanie Beli i innych komunistów trwa ustawicznie, nie dając rezultatu.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, aresztowany został we Wiedniu jeszcze jeden węgier, najprawdopodobniej sekretarz Beli Kuhna, przybyły w dniu dzisiejszym do stolicy Austrii również za paszportem fałszywym.

Przewidywania policji wiedeńskiej, że Bela Kuhn zamierzał dokonać przewrotu w Austrii, nie zdaje się potwierdzać. Odnosi się wrażenie, że głównym celem pobytu Kuhna we Wiedniu były zabiegi dokoła wywołania rewolty na Węgrzech i w państwach bałkańskich. Oczekiwane są dalsze aresztowania.

Ojcobójstwo.

Katowice, 27 kwietnia.

Przedwczoraj, na gościńcu w pobliżu Łazisk Górnych, znaleziony został trup 70-letniego invalidy górniczego, Lupy, który zamordowany został uderzeniem siekiery w głowę, które było śmiertelne, oraz w twarz, przyczem policzek został w części odcięty.

Jak ustalono, mordu dokonał syn Lupy, który tuż po dokonaniu strasznego czynu, udał się do Mikołowa, gdzie przyszedł do doktora Stralka, u którego leczył się na chorobę weneryczną, przyczem zamordował go tą samą siekierą, którą zabił ojca. Następnie zbiegł.

Dzięki wyteżonym wysiłkom policji morderca został wczoraj po południu ujęty. Nasuwa się przypuszczenie, że działał on pod wpływem szału, którego nabawił się skutkiem choroby wenerycznej.

Dr. H. BERGSON

powrócił

CHOROBY KOBIECE

Ewangelicka 16, tel. 10-26

Przyjmuje od 5 1/2 do 6 1/2 po poł.

RABKA

Z dniem 1-go maja r. b. wznawiam pod osobistym kierunkiem **Pensjonat dla Dzieci** od lat 5-ciu do 12-ku.

Zgłoszenia przyjmuje do dnia 30-go kwietnia Ceglana na 87, m 12, telefon 13-41. Od 1-go maja w RABCE, „Pensjonat dla dzieci“ „Pod Urwisem“, Felicia Szwarcowa.

Zegnaj, panie Calonder!

Głosy protestu, płynące teraz z całej Polski przeciw delegatowi Ligi narodów na Górnym Śląsku, p. Calonderowi, nie tylko że są uzasadnione, ale zarazem stanowią dowód, że nietakt polityczny, popełniony przez wysokiego urzędnika Ligi spotkał się z należytą odprawą kraju, że cierpliwość też ma swoje granice.

O duszę Górnego Śląska od zakończenia wojny toczy się pościgu gwałtowna walka. Rzesza Niemiecka nie zrezygnowała z posiadania olbrzymich bogactw kopalnianych, skoncentrowanych na tym skrawku ziemi i wszelkimi porami płynie na Śląsk agitacja antypolska z Berlina i Wrocławia. Wyzyskuje ona każdą lukę w szwach, łączących Śląsk z resztą Polski, każde niedomaganie nasze państwowe lub lokalne, podsycia zarzewie wałk, staje na przeszkodzie naturalnemu procesowi zupełnego zasymilowania się szczepu śląskiego z całością narodową.

Nie możemy zamykać oczu na rzeczywistość i zaprzeczać, że mamy na Śląsku poważną mniejszość niemiecką, która słusznie korzysta ze swoich praw. Ale nie możemy również dopuścić, aby pod przykrywką tą prowadzona była nadal akcja germanizacyjna w stosunku do ludności polskiej, aby wyzyskiwano niewielkie często uświadomienie narodowe przeciw interesom samego państwa. I jeśli decyzja mocarstw sprawiła, że skomplikowane stosunki narodowościowe w tej dzielnicy polskiej regulowane będą pod kontrolą Ligi narodów, to od delegata tej Ligi wymagać trzeba, jako minimum — wysokiego poczucia taktu.

Tego taktu p. Calonder nie okazał. Decyzje jego nacechowane były, szczególnie w ostatnich czasach duchem wybitnie antypolskim i to właśnie w chwili, kiedy po drugiej stronie polskiej granicy — w Bytomiu i okolicznych miasteczkach bojówki nacjonalistów niemieckich raz po raz urządzały napady na polską ludność, czego dowody najłatwiej znaleźć po... szpitalach!..

P. Calonder mieszka we wspaniałym pałacu na Śląsku, ma wiele czasu i zapewne zdążył poznać się z miejscowymi warunkami i historią. Wie on doskonale, że Niemcy spis ludności w r. 1910 wykazuje na części Śląska, przyznanej Polsce przez mocarstwa 1.240.000 Polaków i 625.000 Niemców. Widać, że wedle statystyki pruskiej, dotyczącej narodowości dzieci, które uczęszczały do szkół początkowych w r. 1911 na tem samym terytorjum było 308.000 dzieci polskich, a zaledwie 74.000 — niemieckich.

P. Calonder, którego kompetencje leżą właśnie w zakresie szkolnictwa zapomina jakoś o tem. Ma on dwoje uszu, ale jedno tylko jest otwarte — zwrócone w stronę niemiecką; drugie zamurował naглуcho i nic nie traża jakoś p. Calonderowi do przekonania! Zarówno z punktu widzenia polskiej racji stanu, jak i obiektywnej sprawiedliwości, jego ostatnie zarządzenia przeciwpolskie są wyraźnym dowodem posłuchu dla interesów obcych.

W tych warunkach p. Calonder nie może pozostać na Śląsku. Czy mamy w jego osobie do czynienia z delegatem Ligi narodów, czy też z dobrowolnym szkolnym ambasadorem obcego mocarstwa? Już nie tylko rząd, ale całe polskie społeczeństwo zwraca się z tem zapytaniem do Ligi narodów, a najlepszą odpowiedzią będzie odwołanie niefortunnego międzynarodowego dygnitarza i zdezawowanie tem samym jego nietaktownej polityki.

Jesteśmy zwolennikami najszerzej pojętej swobody narodowościowej i zapewnienia ludności niemieckiej na Górnym Śląsku tego, co jej się prawnie należy. Liberalizm ten jednak nie może

mieć nic wspólnego z tolerancją i propagowaniem hakaty, bojowego antypolskiego szowinizmu! W interesie ludności niemieckiej w Polsce leży spokój, a nie zacietrzewienie i awantury.

Polska zostanie i Niemcy w Polsce zostaną: Pójdzie tylko ślad p. Calonder, który, niestety, opacznie zrozumiał swą zadanie.

ST. ST.

Balkany na wulkanie.

Straszna katastrofa żywiołowa trwa nadal. — Dno morskie poruszone. — Na Ukrainie i w Polsce odbiły się skutki trzęsienia.

Rabusie grasują na zniszczonym terenie.

Wiadomości, napływające z Balkanów świadczą o strasznych skutkach katastrofy żywiołowej.

W Koryncie odczuto kilka nowych wstrząsów podziemnych. Poseł włoski zwiedził zniszczone obszary.

Sofja, 27 kwietnia.

Od środy godz. 11 i pół nie zanotowano nowych wstrząsów podziemnych w Bulgarii. Według uzupełniających wiadomości ognisko ostatniego trzęsienia ziemi położone było w okolicach miasteczka Galabec, w pobliżu granicy turecko - bułgarskiej. Prawie połowa domów tego miasta została zburzona, nie pogrążając zresztą ofiar w ludziach. Jak donoszą z Warny, gdzie trzęsienie to odczuto w słabym stopniu, poziom morza przed trzęsieniem wynosił 1 mtr. 10 cm., następnie podniósł się do 1 mtr. 20 cm., a koło godziny 14 dosięgnął 1 mtr. 40 cm., aby koło godz. 17 obniżyć się do 90 cm.

Huragan na Ukrainie.

Moskwa, 27 kwietnia.

Szalejący na Ukrainie gwałtowny huragan spowodował w wielu miastach spustoszenia. W szeregu fabrykach praca uległa przerwie. Połączenia telefoniczne i telegraficzne uszkodzone. Huragan porwał na Dnieprze wiele barek, stojących na kotwicy.

Wstrząsy w Ameryce.

London, 27 kwietnia.

Z New-Yorku donoszą, iż w stanie Main na pograniczu Kanady, dało się odczuć trzęsienie ziemi na bardzo rozległym obszarze. Szkody są niewielkie.

Szakale na ruinach.

Sofja, 27 kwietnia.

Na całym terenie Bulgarii, który został nawiedzony trzęsieniem ziemi i powodzią, zarządziły władze stan obłężenia. Jest to spowodowane grabowaniem band rabusiów, które dokonywują kradzieży i rabunków w zrównanych miastach i wioskach.

Straszną katastrofę potęguje jeszcze fakt, że rzeki Struma i Seren wskutek ciągłych opadów deszczów i wstrząsów ziemi wezbrały i wystąpiły z brzegów, zalewając zniszczone miejscowości.

Wczorajsze trzęsienie ziemi odczuto m. in. także w Ruszuku. Większych szkód w ludziach i materiale jednak niema.

Skutki katastrofy w Polsce.

Lwów, 27 kwietnia.

Dziś rano zaobserwowano tu ciekawe zjawisko. W powietrzu unosił się tłusty rudy pył na podobieństwo zmielonej ziemi, który pokrył dachy i bruk zupełnie widoczną rudą patyną. Zjawisko to wywołało zrozumiałe zaciekawienie mieszkańców. Krażą różne pogłoski. Instytut geograficzny uniwersytetu zajął się badaniem tego zjawiska.

W okolicach Krakowa rano ukazała się dość gęsta chmura, a następnie pył pokrył cienką warstwą miasto.

★

Dyrektor państwowego instytutu geograficznego prof. Morozewicz, oświadczył, że nie jest wykluczone, iż zjawiska te są następstwem ostatnich trzęsień ziemi. Mianowicie być może, że prądy powietrzne przyniosły ten pył z okolic dotkniętych trzęsieniem ziemi.

Prof. Morozewicz był w roku 1903 świadkiem podobnego zjawiska, gdy w Warszawie podobny pył przyniesiony został po trzęsieniu ziemi w Indiach Wschodnich, po wybuchu wulkanu Krakatau.

Zapytywany, czy w Polsce może zdarzyć się trzęsienie ziemi, prof. M. odparł:

Teoretycznie nie jest to wykluczone. Niema takiego punktu na ziemi, który byłby całkowicie zabezpieczony od trzęsień.

Jednakże, jak dotąd, Karpaty stanowiły granicę, której większe wstrząsy powłoki ziemskiej nie przekraczały.

Na Węgrzech istnieje jednak wygasłe siedlisko wulkaniczne.

Przyjęcie lotników transatlantycznych odbywa się w Ameryce niezwykle uroczysto.

Murray Bay 27 kwietnia.

Na powitanie załogi „Bremeni“ zgromadziły się tłumy na lotnisku w Lake St. Anges.

Burmistrz wręczył lotnikom tuż po wylądowaniu butelkę whisky, która krążąc z ręki do ręki w mgleniu oka opróżniła się.

Po wygłoszeniu kilku mów powitalnych lotnicy udali się samochodem do hotelu; ponieważ hotel był zamknięty, lotnicy przenocowali w letnim bungalowu hotelu.

Lotnicy są przygnębieni, że zamieszani byli pozostawić „Bremen“ na Greenley Island. Szczególnie Fitzmaurice jest niepokieszony, że aparat, który szczęśliwie niosł ich nad oceanem, pozostawiono w zupełnym opuszczeniu na odludnej wyspie.

Plan lotu wprost do Waszyngtonu powzięli lotnicy po rozmowie z panną Junkers, która oświadczyła przedstawić cięiom prasy, że lotnicy chcą przede wszystkim oddać należny hołd zwłokom Benneta, który śpiesząc im z pomocą, poświęcił życie.

Załoga „Bremeni“ woli zrzec się uroczystości powitalnych w Nowym Jorku, niż nie oddać ostatniej posługi Bennetowi.

Waszyngton, 27 kwietnia.

Wiadomość o bezpośrednim locie „Bremeni“ do Waszyngtonu wywołała zmianę uroczystego przyjęcia lotników w Nowym Jorku. Wylądowania lotników na Bolling Field oczekują dziś o godz. 2-iej po południu (g. 8 wieczór według czasu środkowo-europejskiego).

Po krótkim powitaniu lotnicy udadzą się na cmentarz bohaterów narodowych w Arlington, gdzie oczekiwac będą konduktu pogrzebowego ze zwłokami Benneta. Pogrzeb Benneta ma się odbyć z przepychem księżycym, odpowiadającym jego bohaterskiej śmierci.

Major Fitzmaurice oświadczył przedstawicielom prasy, że wszyscy trzej lotnicy zamierzają w ciągu najbliższych 10 dni powrócić drogą powietrzną do Irlandji, a następnie do Niemiec.

Gorączkowa agitacja wyborcza rozwija się we Francji.

Paryż, 27 kwietnia.

Agitacja wyborcza we Francji doszła w przededniu wyborów uzupełniających do niezwyklego napięcia.

Były prezydent republiki, Millerand, nawołuje dziś sfery mieszczańskie do obrony Francji przed kartelem lewicy.

Zwycięstwo kartelu oznacza ponowną ruinę franka, który spadnie do kursu 240 za funt.

Nacjonalistyczny „Gaulois“ twierdzi

że głosowanie na kandydatów Kartelu oznacza głosowanie na Berlin i Moskwę.

Komuniści, którzy w niektórych okręgach idąc na rękę socjalistom, wycofali swoje kandydatury, utrzymali swego kandydata w okręgu, w którym kandyduje sekretarz generalny partii socjalistycznej, Paul Faure. W ten sposób oprócz Bluma może dzięki komunistom, upaść kandydatura Faure'a.

Paryż, 27 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express“)

Stan zdrowia Brianda budzi nadal poważne obawy. Ubiegłą noc chory spędził prawie bezsenne, aczkolwiek samopoczucie jest bardzo dobre.

Briand choruje na tuberkulizm załalenie płuc. Zaatakowany jest tylko lewym szczytem.

SPLENDID

NARUTOWICZA 20.

NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych! — Cała Łódź odśw. ętuje tryumf literatury polskiej zagranicą.

„PRZEDPIEKLE“

Dramat młodych dusz i wiośnianych ciał dziewczęcych deprawowanych w arystokratycznych rosyjskich zakładach wychowawczych, osnuty częściowo na tle rozgłośnej powieści **GABRYELI ZAPOLSKIEJ.**

W ROLACH GŁÓWNYCH:

Czarująca **ELIZA LA PORTA** (Znana z filmu „Student z Pragi“)
Zmysłowa **DAGNY SERVAES** (Słynna odtwórczyni „Zony Faraona“)

Tytani ekranów niemieckich i francuskich

WERNER KRAUSS I ANDRE NOX.

Film, który był przedmiotem dyskusji milionów widzów! — Karta z dziejów niedawnej przeszłości. Sadystyczne wychowawczynie i rozpustni wychowawcy carskiej Rosji!

Początek o g. 1.30.

Od godz. 1.30 do godz. 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Proces ordynata Bispinga.

Wczoraj zeznawały żona i córka zamordowanego oraz żona Bispinga.

Z Warszawy donoszą:

By nie przypominać rzeczy znanych, poprzestajemy na przytoczeniu jeno niektórych zeznań świadków i to w najbardziej skróconej formie.

Pierwsza z kolei zeznała w charakterze świadka ks. Maria Drucko-Lubecka, żona ofiary zbrodni.

Zeznania jej odznaczają się wielkim umiarem i powściągliwością.

Kiedy świadek był w Paryżu, otrzymał straszną wiadomość o śmierci męża od szofera Mikołajczyka, na granicy zaś w Aleksandrowie spotkał świadka krewny, a jednocześnie wuj ord. Bispinga, Jan hr. Zamoyski, od którego powtórnie usłyszała o śmierci nienaturalnej męża. Hr. Zamoyski (który jest również świadkiem w sprawie) mówił wówczas, że podejrzany jest Bisping i pytał świadka, kogo posadza.

Padło słowo przypuszczalne na Grala, który mógł mieć żal z powodu usunięcia go ze służby.

— Chyba niemożliwe jest — mówił świadek wówczas — aby zabójcą był Bisping.

Legenda co do Grala rozwinęła się wkrótce, bo świadek przekonał się, że Grala Franciszek nie mógł sprawcą zbrodni, ponieważ nie był obecny dnia fatalnego w Teresinie.

TESTAMENT I PREZENT ŚLUBNY.

Na pytanie prokuratora księżna stwierdza jeszcze raz, że żał na krótko przed tragedią wspominał jej o zamiarze zmiany treści testamentu, usunięcia mianowanych w nim opiekunów poprzednich, między nimi hr. Pusłowskiego i Bispinga i wyznaczenie ks. Eustachego Sapiechy i Łęskiego. Stosunki męża z Bispingiem były ostatnio złe i książe podczas jednej z rozmów oświadczył świadkowi:

— Nie przejmuję się jego (Bispinga) uczynnością dla nas, ponieważ dobrze mu za to płacę.

Kiedy Bisping żenił się z ks. Radziwiłłową, świadek chciał dać prezent ślubny, lecz mąż powstrzymał świadka, mówiąc, że dał mu już — jako pomoc na ślub 10.000 rb., a oprócz tego posłał mu przez kasjera Bilińskiego (o-

becnie nieżyjącego już) 15.000 rubli do Massalan.

Dalej zeznała ks. Maria Lubomirska z Druckich-Lubeckich, córka zabitego księcia.

Na pytania przewodniczącego, prokuratora i obrony świadek ustala dobrze znane już szczegóły, dodając, że ojciec przed śmiercią wspominał o kategoriycznym zamiarze zmiany testamentu i opiekunów, wśród których był ord. Bisping.

ŻONA OSKARŻONEGO.

na pytanie adw. Rymowicza mówi o stosunkach majątkowych męża, przy czym zaznacza, że dotąd nie podniosła przeznaczonego jej przez rodzinę posagu w kwocie 50.000 rubli. Faktowi otrzymania prezentu ślubnego świadek zaprzecza. Ani jako narzeczona, ani później żadnych pożyczek przyszłemu mężowi nie udzielała.

Stwierdza między innymi p. Bispingowa:

— Gdy książe Drucki-Lubecki w mieszkaniu naszym podpisywał pewnego razu weksle dla męża, klęcząc na jednym kolanie, mąż świadka, osk. Bisping, zawołał żonę z drugiego pokoju i rzekł z uśmiechem tonem żartobliwym:

— Patrz, jak ten wariat Władzio weksle podpisuje!

Było to w 1912 roku.

Dr. Zaborowski powtarza rozmowę, jaką miał z księciem, gdy znalazł się z nim na polowaniu. Ks. Drucki-Lubecki powiedział: „I moje interesy nie są tak świetne, jak się to komuś zdawać może”. Świadek odniósł wówczas wrażenie, że książe jest w zależności od Bispinga.

Świadek Feliks Czerwiakowski — sędzia śledczy za czasów rosyjskich i obecnie na tem stanowisku będący, — kreśli obraz oględzin trupa na miejscu zbrodni i związane z nim okoliczności, znane już z poprzednich rozpraw.

Między innymi świadek (dobry znajomy Bispinga i zmarłego księcia) ustala, iż kiedy zajęty był sekcją trupa w oranżerii, podprokurator Werysocki oświadczył:

„Mowy niema — zamordował Bisping“.

Co usłyszymy przez radio?

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ.

12.00—13.00— Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz koncert z płyt gramofonowych firmy „Józef Weksler“ (Warszawa, Marszałkowska 132) — jenerałnego przedstawiciela na Polskę wytwórni angielskiej „His Master's Voice“, 15.00—15.20 — Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, oraz nadprogram. 15.30—16.00 — Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Filomaci i filareci“ — wygłosi prof. Henryk Mościcki. (Dział: „Historja“). 16.00—16.25 — Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Kultura klasyczna — wygł. prof. Gustaw Przychocki. (Odczyt 6 — ostatni 16.25—16.40 — Nadprogram i komunikaty. 16.40—17.05 — Odczyt p. t. „Ustrój gminy miejskiej“ — wygł. p. Rudolf Sikorski. (Dział: „Samorząd“). 17.05—17.20 — Przerwa. 17.20—17.45 — „Radjokronika“ — wygł. dr. Marjan Stepowski.

17.45—18.15 — Program dla najmłodszych. P. Wanda Tatarakiewicz omówi „Listy od dzieci“, poczem zostanie odegrana bajeczka Stefani Jerwiczowej p. t. „Różyczki“. 18.15—18.55 — Koncert popołudniowy. 18.55—19.05 — Przerwa. 19.05—19.15 — Komunikat rolniczy. 19.15—19.35 — Rozmaitości. 19.35—20.00 — Odczyt z cyklu „Portrety literackie“ p. t. „Eugeniusz Małaczewski“ — wygł. red. Zdzisław Dębicki. 20.00—20.30 — Przerwa. 20.30—22.00 — Koncert wieczorny. Operetka w 3 aktach Wiktora Jaska bi „Targ na dziewczęta“. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Wacława Elszyka, Zofia Dobrowolska - Pawłowska, Michalina Makowicka, Aleksander Wasil i inni. — W przerwie koncertu biuletyn „Messenger Polonais“ w języku francuskim. 22.00—22.05 — Sygnał czasu i komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.05—22.20 — Komunikat PAT. 22.20—22.30 — Komunikaty: policyjny, sportowy oraz nadprogram. 22.30—23.30 — Transmisja muzyki tanecznej.

Organizacja Sjonistyczna w Łodzi. — Sala Filharmonji, Narutowicza 20

Jutro, w niedzielę dnia 28 b m. o godz. 4 popoł. odbędzie się **Wielki Wiec** p. t. „Problemy sjonistyczne i kwestja odbudowy Palestyny“Przemawiać będą: pp. przewodniczący Organizacji Sjonistycznej w Polsce **L. Lewite** (Warszawa), przewodniczący Org. Sjonist. Małopolski zachodniej poseł **dr. O. T. on**, przewodniczący Org. Sjonist. Małopolski wschodniej poseł **dr. L. Reich**, oraz członkowie **C. K. dr. M. Hinder**, red. **J. Hefman**, dr. **J. Szwarbard** (Kraków), poseł **dr. Rosmarin** (Lwów) i inni.

Bilety wcześniej do nabycia dziś od g. 7 w. w Organizacji Sjonistycznej (Ceglarniana 4), zaś jutro od 10 rano w sali Filharmonji.

SPLENDID

Wkrótce

Wielki film z życia hiszpańskiego

PODSZEPTY DEMONA!

Wstrząsający dramat krwawej nocy

W roli głównej niezrównany

ANDRZEJ NOX

Wkrótce

SPLENDID

Szczyt sensacji, napięcia i emocji! — Przepiękna farsa życiowo-erotyczna p. t.

„Noc przygód miliardarki“

W rolach gł.: **LIANA HAID** gwiazda europejska filmowa Zygryd Arno, George Aleksander i inni
Huragan śmiechu i namiętności. — — Nieprzerwany łańcuch Qui Pro Quo

Początek seansów o godz. 4 i pół w niedzielę, soboty i święta o godz. 1-ej.

Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA.

Dziś i dni następnych!

KWIECIEŃ

28

Sobota

Dziś: Pawła od Krzyża
Jutro: Piotra M., Roberta
—
Wschód słońca o g. 4.13
Zachód słońca o g. 6.53
Wschód ks. o g. 11.38
Zachód ks. o g. 2.39
Długość dnia: 14.39
Przybyło dnia: 6.43

Ciepło i pochmurno.

Jutro pogoda bez zmian.

Wczoraj w Polsce panowała pogoda pochmurna z miejscowymi przejaśnieniami. Na południu kraju zachmurzenie całkowite i przelotne deszcze. Temperatura o godz. 8-ej rano w poszczególnych miejscowościach była następująca:

Warszawa plus 10, Lwów plus 9, Pińsk plus 8, Gdynia plus 8, Kraków plus 9, Wilna plus 10, Poznań plus 10, Lublin plus 9, Łódź plus 9, Białystok plus 9, Brześć nad Bugiem plus 9, Kielce plus 8, Bydgoszcz plus 11, Zakopane plus 5, Hala Gasienicowa 0, Pohulanka plus 8, Cieszyn plus 9.

Na jutro PIM przepowiada następującą pogodę:

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym, gdzieś przelotne deszcze. Temperatura bez zmiany, umiarkowane wiatry z kierunków wschodnich.

Król Amanullah w Łodzi

W drodze do stolicy zatrzyma się na dworcu łódzkim.

Dziś w nocy król Afganistanu Amanullah z żoną swą i świtą przywitany będzie przez władze państwowe i przez Poznań, Kalisz i Łódź wyjedzie do Warszawy.

Na dworcu łódzkim pociąg wiozący gości stanie w dniu jutrzejszym o godzinie 7 z minutami, jednak ze względu na wczesną porę, ponieważ goście będą spać, na dworcu łódzkim żadnego przywitania nie będzie.

Z polecenia miejscowych władz dworzec łódzki udekorowany będzie zieloną i białą flagami państwowymi i afgańskimi. (b)

Uniwersytet w Łodzi.

Trudności lokalowe będą usunięte

Sprawa uniwersytetu w Łodzi przeszła już w stadium organizacyjne i w najbliższych dniach wstępne prace nad rozpoczęciem wykładów zostaną podjęte.

Na przeszkodzie szybszego uruchomienia uniwersytetu stanęła kwestja odpowiednich lokalów, a więc sal wykładowych oraz pokoiów na sekretariat i dla wykładowych profesorów.

Poszukiwaniem odpowiedniego pomieszczenia zajmuje się wydział szkolnictwa przy magistracie, który ma nadzieję tę trudność zwalczyć. (b)

Zjazd sjonistów

z wszystkich dzielnic Polski.

W dniu jutrzejszym odbędzie się w lokalu organizacji sjonistycznej zjazd centralnych komitetów dzielnicowych przy udziale delegatów organizacji sjonistycznych Małopolski Wschodniej i Zachodniej oraz b. Kongresówki.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w sali Filharmonji wiec przy udziale posłów dr. Kona, dr. Rajcha, Rozmaryna, Lewite i t. p.

Konferencja ma na celu unifikację organizacji sjonistycznych na terenie Rzplitej. (b)

Dziś i w poniedziałek

odbędą się posiedzenia rady miejskiej.

Celem uchwalenia budżetu w przepisany terminie, t. j. do dnia 30 b. m. wyłączenie, prezes rady miejskiej wyznaczył dwa specjalne posiedzenia rady. Posiedzenia te odbędą się w dniu dzisiejszym oraz w poniedziałek wieczór, przyczem na posiedzeniu poniedziałkowym nastąpi trzecie czytanie. (b)

Czarny deszcz pada we Lwowie.

Ludność zaniepokojona niesamowitem zjawiskiem. Uczeń twierdzi, że jest to skutek trzęsienia ziemi na Bałkanach.

Ze Lwowa donoszą:

Dziś około godziny 5 rano zaczął padać deszcz. Krople deszczu były czarne, błotniste.

Pierwsi o zjawisku tem zawiadomili komendę policji i województwo posterunkowi, pełniący służbę na mieście.

Gdy po godzinie 6 miasto zaczęło się budzić i ludzie zaczęli wychodzić z domów, mieszkańców ogarnęło ogromne zdziwienie.

Zdziwienie to rychło przeszło w prze-

strach, rozpuszczono bowiem pogłoskę, że podobne zjawiska są zapowiedzią trzęsienia ziemi.

Mieszkańcy tłumnie wylegli na ulice, obserwując czarny deszcz i komentując sobie jego pochodzenie.

Normalny ruch jednak zamarł. Czarny deszcz, plamący ubranie, zmusza ludzi do pozostawiania w domach. Niewiele jest takich, którzy chcą narażać odcień na zniszczenie.

Ulice Lwowa rychło pokryły się gę-

stem, lepkiem błotem. Mury kamienne oczekają również czarna woda.

Próbki czarnego deszczu zebrano w kilku punktach miasta i poddano badaniom w laboratoriach Politechniki.

Zjawisko to tłumacza ostatniemi słowami wstrząsami ziemi w Grecji i na Bałkanach. Duże masy popiołu i kurzu, misione wiatrem z południowego wschodu, powodują właśnie ten czarny deszcz.

Deszcz błotnisty pada od 5-ej rano dotąd. Niebo jest ogromnie zaciemnione. Przewalają się po nim gęste, czarno-brunatne chmury.

Zaniepokojona ludność ciągle zasypuje województwo i komendę policji pytaniami o przyczynę tego niezwykłego zjawiska.

Uczeń przypuszcza, że silne wiatry powietrze przesyciły atmosferę górną lessowa, którą poruszyło gwałtownie i rozpyliło trzęsienie ziemi na Bałkanach. Wiatry przyniosły ten pył aż do nas, a u nas z powodu niższej temperatury nastąpiło skroplenie tej masy pary wodnej, przepojonej lessem.

Przypomnieć wypada, że zjawiska podobne nawet groźniej wyglądające, były notowane w ostatnim pół wieku. I tak ofiarzył wybuch wulkanu Krakatau w r. 1883 wbił w atmosferę taką masę rozproszkowanej czerwonej magmy, że w niektórych okolicach spadły „krwa we” deszcze, a przed pół rokiem nawet w Europie na niebie były widziane czerwone pasma.

Według innych wersji czarny deszcz łączy z takimż zjawiskiem, obserwowanym w Czerniowicach.

Podobny deszcz spadł 53 lata temu, gdy zaobserwowano jedno czesne wstrząsy podziemne w Czerniowicach i we Lwowie.

Transport szmuglowanego tytoniu

ujawniony został na stacji Łódź—Kaliska.

Przed paru dniami do stacji granicznej Słupia nadszedł pociąg z Niemiec, w którym między innymi znajdowały się na 5 ogromnych skrzyżni zadeklarowanych liście przewozowym jako manufaktura przeznaczona dla firmy „Hanalin” w Łodzi. Skrzyżnie te zostały przetranslokowane do pociągu polskiego, który w dniu wczorajszym nadszedł do Łodzi na stację Łódź—Kaliska.

Wobec tego, że w liście przewozowym nie było wymienione nazwisko właściciela, ani adres firmy „Hanalin”, 5 skrzyżni z manufakturą zmagazynowano w składzie dworcowym, w przekonaniu, że ktoś zgłosi się po ich odbiór.

Lecz oto, dzięki przypadkowi, ujawniona została rzecz niezwykła.

Pełniący dyżur na dworcu urzędnik akcyz i monopolu pan Waszkiewicz obchodząc magazyn poczuł, że z jednej z wielkich 5 skrzyżni wydobywa się zapach tytoniu.

Kierowany niejasnym podejrzeniem, że natrafił na transport szmuglowanego tytoniu, pan Waszkiewicz sprawdził list przewozowy i ze zdumieniem stwierdził, że skrzyżnie zostały zadeklarowane jako manufaktura.

Jasnym się tedy stało, że był to sprytny nieco ryzykowny fortel przemysłowców. Pan Waszkiewicz zawezwał ekspedienta magazynu dworcowego oraz posterunkowego, w których obecności dokonał otwarcia skrzyżni. Okazało się wówczas, że zawierały one 15 worków luksusowego tytoniu przemycanego z Niemiec. Waga transportu wynosiła 212 kg. wartości zaś 10.000 zł.

Niezwłocznie skomunikowano się z biurem adresowym w celu ustalenia czy firma „Hanalin” istotnie w Łodzi istnieje. Okazało się, iż firmy takiej wcale nie ma. Nazwa wymieniona w liście przewozowym była fikcyjna, by w razie przyłapania transportu szmuglowanego tytoniu przez władze, osoba, dla której był on przeznaczony, nie mogła być ujawniona.

Cały transport został skonfiskowany i przekazany państwowemu monopolowi tytoniowemu w Łodzi.

Do chwili obecnej nikt po odbiór transportu nie zgłosił się, co dowodzi, że niefortunny odbiorca zorientował się, iż afera przemysłowca została ujawniona. (b)

21 uzdrowisk w Polsce

ma prawo pobierać takse kuracyjną.

W najbliższych dniach wejdzie pod obrady rady ministrów nowela do ustawy uzdrowiskowej.

W myśl tej noweli następujące miejscowości zakwalifikowane zostają jako uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej: Ciechocinek, Inowrocław, Krynica, Morszyn, Otwock, Rabka, Szczawnica, Zakopane, Żegiestów, Druskieniki, Iwonicz, Jaremcza, Krzeszowice, Lubień, Nałęczów, Rymanów, Solec, Swoszowice, Truskawiec, Worochta, Zaleszczyki. A więc liczba uzdrowisk o charakterze użyteczności publicznej powiększona będzie z 9 na 21.

Projekt noweli upoważnia pozatem ministra spraw wewnętrznych do nadawania, na wniosek wojewodów, prawa

niektórym miejscowościom do pobierania taks kuracyjnych. Dotyczy to przede wszystkim tych miejscowości, do których rok rocznie zjeżdżają się letnicy dla leczenia i wypoczynku.

Do pobierania taks kuracyjnych będą upoważnione przede wszystkim miejscowości nadmorskie o charakterze kąpieliskowym.

Dochód z taks kuracyjnych nie może być jednak użyty na inne cele, jak tylko związane z polepszeniem stanu sanitarno-higienicznego omawianych letnisk.

Nowela powyższa ma być pierwszym etapem do całkowitej i kompletnej zmiany ustawy uzdrowiskowej.

SALA FILHARMONJI. Tel. 13 84

JUTRO o godz. 11.30 w poł.

Jaś i Małgosia

Baś operowa w 3-ch obrazach.

Muzyka E. HUMPERDINCKA

PIOTR, miodlarz JAS BABA-JAGA
GERTRUDA, jego żona MALGOSIA NOC
PORANEK 14 ANIOŁKÓW — BALET

I obraz: W domu. II obraz: W lesie. III obraz: Chata czarownicy (U Baby-Jagi)
W II-im obrazie pantomima „14 aniołków” w wykonaniu uczennicy klasy tańczej szkoły gimnastyki rytmicznej i tańca artystycznego

IRENY PRUSICKIEJ w ŁODZI

Kierownictwo muzyczne: Dyr. Teodor Ryder

Bilety od 1 zł. do 5 zł. zawczasu nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 do 2 oraz od 4 do 7 wiecz.

Nagroda literacka Łodzi

Jutro pierwsze posiedzenie komitetu.

W niedzielę, dn. 29 b. m. o godzinie 12 odbędzie się w sali konferencyjnej magistratu posiedzenie Komitetu Nagrody Literackiej m. Łodzi.

W skład tegorocznego kompletu członków komitetu wchodzi następujące osoby: prezydent m. Łodzi B. Ziemięcki i prezes rady miejskiej inż. J. Holcgreber z urzędu, rady miejskiej, kurator okręgu szkolnego dr. A. Rymiewicz wzgl. redaktor Cz. Gumkowski z ramienia syn dykatu dziennikarzy polskich w Łodzi, prof. dr. J. Ujejski z ramienia uniwersytetu warszawskiego, prof. dr. I. Chrzanowski z ramienia uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, prof. dr. T. Grabowski z ramienia uniwersytetu poznańskiego prof. dr. J. Kallenbach z ramienia polskiej akademji umiejętności w Krakowie, Jan Lechoń z ramienia polskiego klubu literackiego, Wacław Grubiński z ramienia tow. literatów i dziennikarzy oraz Karol Irzykowski z ramienia związku zawodowego literatów polskich w Warszawie.

Nagroda literacka Warszawy

przyznana został p. Kazimierzowi Przerwie-Tetmajerowi.

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji, mającej orzec o przyznaniu nagrody literackiej m. Warszawy.

Jak się dowiadujemy, nagrodę tę przyznano p. Kazimierzowi Przerwie-Tetmajerowi.

TEATR

MUZYKA / ZTUKA

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj dwa przedstawienia: o godz. 4 po południu po cenach popularnych „Święto kwitnienia wiśni”, wieczorem po raz 3-ci wspaniałe wystawiony poemat dramatyczny Zorilli „Don Juan Tenorio” z Józefem Węgrzynem, porywawo odwarzającym rolę tytułową.

Jutro, w niedzielę, również dwa przedstawienia: o godz. 4 po południu po raz ostatni przed zejściem na czas długi z afisza „Święto kwitnienia wiśni”, wieczorem po raz 4-ty „Don Juan Tenorio” z Józefem Węgrzynem. Następne przedstawienie tej wspaniałej wystawionej sztuki dane będzie dopiero w środę.

WZNOWIENIE „RÓŻY”

We wtorek wznowiony będzie niegrany od roku dramat Stefana Zeromskiego „Róża”, z Mieczysławem Szpakiewiczem w roli Czaro-wicy.

TEATR KAMERALNY

gra co wieczór z wielkim powodzeniem do poniedziałku wieczorem włącznie, wyborną, arcywesołą komedię Stefana Kiedrzyńskiego „Powrót do grzechu” z Michałem Zalcem w kapitalnej kreacji fotografa-pechowca, oraz kr. Grywińska, Dąbrowska, Kędzierska, Janowskim, Krotkim i Gurynowiczem.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj, w sobotę, o godz. 4 po południu dla młodzieży szkolnej i dzieci po raz ostatni na przedstawieniu popołudniowym „Cud Królowej”, opera fantastyczna, urozmaicona efektownymi tańcami.

Wieczorem „Wesoła wdówka”, która grana będzie jeszcze w niedzielę, o godz. 4.20 po poł. i 8.20 wieczorem, poczem zejdzie bezpowrotnie z afisza.

JUTREJSZE PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI

Jutro więc o godz. 11.30 w południe odbędzie się zapowiadane przedstawienie dla dzieci, na którym wystawiona będzie przepiękna baśń operowa E. Humperdincka p. t. „Jas i Małgosia”. Przedstawienie to wywołało wśród młodzieży i dzieci wielkie zainteresowanie i wszyscy wybierają się do Filharmonii. Udział biorą artyści, chór balet, składający się z 14-tu uczniami znanymi szkoły syntetycznej i plastyki oraz tańca artystycznego Ireny Prusickiej. Radzimy zawczasu zapoznać się w biloty, których pozostała już niewielka ilość.

KAROL SZYMANOWSKI PODAŁ SIĘ DO DYMISJI

Z Warszawy donoszą:

W dniu wczorajszym znakomity kompozytor Karol Szymanowski, zgłosił swoją dymisję ze stanowiska dyrektora konserwatorium muzycznego w Warszawie.

Według wiadomości, kursujących w sferach artystycznych, Szymanowski wyjedzie niebawem na dłuższy pobyt zagranicę.

O mleko dla miast.

Wywiad z inspektorem wojew. związku kółek rolniczych, p. inż. Wróblewskim.

Sprawa dostarczania społeczeństwu, a w pierwszym rzędzie małym dzieciom zdrowego mleka, zaabsorbowała już od dawna umysły lekarzy i chemików całego świata. U nas sprawa ta znajduje się jeszcze w powijakach i dopiero szerzej omawiano tę kwestię na posiedzeniu magistratu w dniu 15 lutego b. r.

Pragnąc zaznajomić szersze warstwy społeczeństwa naszego z tą palącą kwestią, zwróciliśmy się do Inspektora hodo-wli Wojew. Związku Kółek Rolniczych p. inż. Wróblewskiego z prośbą o wypowiedzenie się w tej sprawie.

Przy małym kapitale ale zato dużym nakładzie pracy można wszcząć każdą akcję i pewnym być jej powodzenia powiada p. inż. Wróblewski.

W dniu 15 lutego t.j. od chwili kiedy na posiedzeniu w Magistracie w wolnych wnioskach zabrałem głos i w przemówieniu wykażalem, że sprawa rezerw nabiłowych nie jest sprawą pałacą, gdyż przy dzisiejszych płacach w przemyśle robotnik nie może sobie pozwolić na konsumpcję masła zastępując je bądź to tłuszczami roślinnymi (margaryna itp.) bądź też zwierzęcymi (słonina itp.). sprawa ta dużo posunęła się naprzód.

Artykułem pierwszej potrzeby, który nie może być zastąpiony żadnym surogatem — to mleko. Zwróciłem wtedy uwagę, że Magistrat raczej powinien się zająć zorganizowaniem dostawy zdrowego mleka, wolnego od gruźlicy, dla małych dzieci, które w opłakanych warunkach chowane — bez słońca a więc i promieni radioaktywnych oraz bez świeżego mleka pozbawionego witamin, nie mogą rozwijać się należycie, aby w przyszłości być dzielnymi obywatelami kraju.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Wrocławiu dnia 26 kwietnia r. b., przeżywszy lat 63

B P.

Józef Bielajew

obywatel i długoletni kupiec m. Łodzi

o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

żona, córka, matka, bracia i szwagrowie.

Pogrzeb odbył się dnia 27 kwietnia w Wrocławiu.

W dniu 28 kwietnia o godz. 2-iej po południu zmarła w szpitalu „Unitas” po długich i ciężkich cierpieniach nasza ukochana żona, matka, siostra i bratowa

s. i p.

z Szachsznajderów

LIDJA GERHARD

przeżywszy lat 31.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 29-go kwietnia o godz. 6-iej po południu z kaplicy starego ew. cmentarza przy ul. Srebrzyńskiej, na które krewnych i znajomych zaprasza

Stroskana Rodzina.

Krwawa tragedia miłosna.

Porucznik zarząbał niewiastę, która odmówiła zgody na małżeństwo.

Ze Lwowa donoszą:

Dzisiaj o godzinie 4 rano rozegrała się na ulicy Piekarskiej krwawa tragedia.

Porucznik 5 p. a. p., 26-letni Antoni Załęski, odprowadzał do domu p. Józefę Iżewską.

W pewnym momencie między nimi wywiązała sprzeczka. Podniecony por. Załęski wyciągnął szablę i ciał w głowę p. Iżewską.

Młoda kobieta zachwiała się. Załęski ciał ją jeszcze kilka razy. Iżewska, zła na krwawą, padła na bruk. W chwili późniejszej życie zakończyła.

Rozpaczliwe krzyki kobiety zwabiły

policjanta. Por. Załęski nie dał się jednak aresztować. Pomoc drugiego posterunkowego również nie odniosła skutku. Oba ich Załęski poranił szablą. Dopiero nadbiegły patrol policyjny zdołał obezwładnić Załęskiego.

Oficer odprowadzony do komisariatu, oświadczył, że zabił Iżewską, ponieważ odmówiła kategorię zgody na małżeństwo.

Przechodząc przez ulicę rozejrzyj się uważnie, unikniesz kalectwa i śmierci.

Przy obecnym stanie rzeczy miasto zamiast zdrowych obywateli, mogących dać maksimum pracy a więc i dobrobytu wychowuje ludzi chorych, którzy następnie zapełniają szpitale, obciążające poważnie budżet miasta.

— Wobec tego, że dezyderat mój w Magistracie został przyjęty przychylnie, organizacja nasza, licząc na pomoc miasta w dalszych etapach pracy wszczęła planową akcję, celem zrealizowania tak ważnej sprawy.

Jeśli weźmiemy konkretne projekty zaopatrzenia miasta w mleko to istnieją zasadniczo 2 typy.

1) Pobudowanie wielkiej mleczarni miejskiej i

2) Pomoc już istniejącym spółdzielniom producentów oraz konsumentów.

— Pierwsza z tych dróg — to droga kosztowna, pobudowanie bowiem mleczarni miejskiej to 2—3 milj. złotych. Aparat dość ciężki. Trzeba być przygotowanym na deficytową gospodarkę w pierwszych latach, gdyż społeczeństwo miejskie nieświadomie dostatecznie o wartości dobrego mleka, jeśli cena jego będzie dużo wyższa od rynkowej, nie będzie go kupowało, lub też będzie żądało sprzedaży po cenie normalnej, ale wtedy właśnie mleczarnia będzie miała deficyt.

Uważamy rzucenie na rynek dużej ilości mleka dobrego lecz droższego za rzecz ryzykowną.

Gdyby nawet personel takiej mleczarni stał na wysokości fachowego zadania, to trzeba się również liczyć w pierwszych latach z trudnościami organizacyjnymi, przyczem wzory zagraniczne nie są miarodajne, bo w każdym państwie istnieje inny konsument i inny dostawca.

Rzeczą oczywistą jest że po paru latach strona organizacyjna stanie na wysokości zadania, społeczeństwo przyzwyczai się powoli do dobrego mleka i

tym sposobem osiągnie się równowagę bilansu mleczarni.

Trzeba przyznać, że z drugiej strony, duża mleczarnia miejska, która będzie miała dobrze urządzone chłodnię, będzie również korzystna dla magazynowania ewentualnych rezerw nabiłowych oraz artykułów pierwszej potrzeby. Chłodnia taka będzie miała dla miasta również duże znaczenie na wypadek możliwości odcięcia miasta od dowozu żywności np. w czasie wojny, gdyż będzie można w niej przechowywać artykuły pierwszej potrzeby, umożliwiając choć w części prawidłową aprowizację miasta.

Jako organizacja rolnicza Województwa, uważamy, że należy stać na stanowisku bezpośredniego zetknięcia się producenta z konsumentem przy pomocy spółdzielni.

Mając aparat przez rząd i samorządy popierany, należy raczej wykorzystać już istniejące placówki, aniżeli tworzyć dużym kosztem nową organizację, prawie że napewno w pierwszych latach deficytową.

Mamy tego przykłady w Warszawie, gdzie spółdzielnia dostawy mleka, położona o 18 klm. od stolicy, w Piaseczynie, rozwija się należycie ze względu na coraz większy popyt, gdy tymczasem za kład „Gordowo” pracują deficytowo i grożą bankructwem.

Organizacja nasza w planie prac na rok bieżący postanowiła zorganizować dostawę mleka, choć w skromnych narazie rozmiarach, i akcję tę zaczyna przeprowadzać. Mam tu na myśli pierwszą spółdzielnię dostawy mleka pełnego jak również i przerobu masła w Kurowicach, leżących o 22 klm. od Łodzi.

Stawiając sobie za zadanie dostawę mleka dla dzieci pełnego niepasteryzowanego, bez sody i innych domieszek chemicznych, gdyż nawet pasteryzacja część witamin zabija. Mleczarnia ta

Skrzynka do listów.

Do Redakcji „Republiki”

w miejscu.

Na zasadzie prawa prasowego, prosimy o umieszczenie następującego wyjaśnienia:

W związku z notatką, umieszczoną w „Republice” z dnia 22 kwietnia 1928 r. o likwidacji związków Trade Unionów i jakoby i związek Inwalidów Pracy uchwalił zlikwidować swą działalność i zgłosił na piśmie swe przystąpienie do Okręgowej komisji Zw. Zawodowych, stwierdzamy, że wiadomość ta jest niezgodna z rzeczywistością.

Wymieniony zw. Inwalidów Pracy przeniósł jedynie swą siedzibę z ulicy Cegielińskiej 31 do lokalu przy ul. Podleśnej 26, wraz z Związkiem Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce oddział III rob. sezonowych w Łodzi, i o rozwiązaniu nie myśli.

Związek Inwalidów Pracy
Przewodniczący: A. Chojnacki.

Sekretarz: J. Jaszczyc.

Łódź, dn. 24. 4. 1928 r.

ZAWODY BOKSERSKIE.

Komenda okręgu związku strzeleckiego Łódź organizuje w dniu 28 i 29 kwietnia b. r. ogólnopolskie zawody bokserskie o mistrzostwo związków strzeleckiego z udziałem zawodników okręgow: górnośląskiego, łódzkiego, poznańskiego, lwowskiego, przemyskiego, krakowskiego i warszawskiego. Prócz tego w zawodach wezmą udział bokserzy L. O. Z. B.

Zawody odbędą się w Helenowie. W sobotę przedboje rozpoczną się o godz. 6 wieczór. Mecze finałowe w niedzielę o godzinie 8 wieczór.

Dyżury aptek.

Dzisiaj, w nocy, dyżurują następujące apteki:

M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Milerera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Perelman (Cegielińska 64), H. Niewiarowski (Aleksandrowska 37), S. Jankielowicza (Stary Rynek 9). (b)

WIECZÓR AUTORSKI JULIANA TUWIMA.

Dzisiaj o godz. 7 m. 30 wieczorem odbędzie się w auli szkoły (Sienkiewicza 46) występ autorski Juliana Tuwima, na rzecz kół przyjaźni młodzieży przy gimnazjum miejskim.

Pozostałe bilety do nabycia w kancelarii szkoły od godz. 9—2 oraz przy wejściu na salę

mleko, wieczorowego udoju, natychmiast chłodzone, przeznaczone będzie dla konsumpcji w stanie świeżym, resztę zaś mleka z udojów rannych i południowych, mogących nie wytrzymać tak długiego czasu i skwaśnieć, przerabiana będzie na masło.

Krowy w Kurowicach w dniach najbliższych zostaną przy pomocy szczepionki zbadane na gruźlicę tak że zakażenie się dzieci gruźlicą typu bydłego, którą to tak często lekarze konstatują u małych dzieci będzie wykluczone.

Praca więc w tym kierunku jest wszczęta. Wobec tego, że spółdzielnie spożywcze oraz sklepy Związku Mleczarskiego — Jajczarskiego — najpoważniejsze organizacje w tej dziedzinie sprzedają już obecnie około 5 tys. litrów mleka dziennie, troską naszą jest rozbudowa sieci spółdzielni mleczarskich.

Oczywiście w późniejszym etapie, będziemy mogli również zająć się dostarczaniem mleka z dalszych okolic, z tą jednak różnicą, że mleko sprowadzane z dalszych stron będzie musiało być pasteryzowane a więc pozbawione części witamin. Jest to jednak koniecznością, gdyż mleko zwłaszcza w porze letniej dalszego transportu nie wytrzyma.

— Oczywiście, że w sprawie powyższej musi nam przyjść z pomocą magistrat m. Łodzi, gdyż posiadając obecnie zbyt mały personel fachowy nie jesteśmy w stanie podołać należycie temu zadaniu.

Uważamy, że magistrat również mógłby przyjąć z pomocą spółdzielniem wypożyczając im w tym celu zakupione, zresztą mało kosztowne, urządzenia oraz banki na mleko jak również przenieść spółdzielnię, dostarczającą największą ilość o najlepszej jakości mleka.

Zawdzięczając sieci linii tramwajowej zamiejskiej, która znakomicie zmniejszy koszty transportu, uważamy rozwój tej akcji za rzecz realną i rokujemy jej największy rozwój. K.

Zadania włókniarzy łódzkich.

Podwyższenia płac, uznanie delegatów robotniczych i zniesienia rewizji osobistych domaga się związek robotników przemysłu włókienniczego.

Memorjał do p. ministra pracy i opieki społecznej.

Na wczorajszym posiedzeniu zarządu głównego związku robotników przemysłu włókienniczego postanowiono wysłać do ministerstwa pracy i opieki społecznej następującą treść memorjału:

Jak wiadomo w przemyśle włókienniczym obowiązują warunki płacy i pracy, uregulowane umową z dnia 21 marca 1927 roku.

Warunki umowy nie są w wielu fabrykach należycie przestrzegane. W szeregu fabryk przemysłowcy, zarówno należący do związku jak i nie należący, nie placą robotnikom pracującym akordowo stawek podług taryfy cennikowej oraz za postoje wyniki nie z winy robotników, jak również coraz częściej zdarzają się wypadki wydalania delegatów robotniczych pod różnymi pretekstami, a w rzeczywistości są oni wydeleni za spełnienie swych obowiązków jak: domaganie się płacenia podług cennika, płacenia za postoje, przestrzeganie 8-godzinnego dnia pracy, udzielanie urlopów wypoczynkowych i t. p.

Od czasu dłuższego przemysłowcy również łamią ustawy socjalne o 8-godzinnym dniu pracy i zakazie nocnej pracy kobiet i młodocianych, co stale jest potwierdzane przez inspekcje pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe, musimy stwierdzić, że przemysłowcy pogarszają warunki pracy.

Położenie przemysłowców ostatnio się polepszyło przez obniżenie się stopy procentowej od kredytów, zmniejszenie się kosztów robocizny, przez wprowadzenie reorganizacji pracy oraz ogólne warunki gospodarcze.

W związku z powyższymi sprawami związek nasz zwrócił się do związków przemysłowców z zadaniem zwołania wspólnej konferencji na co otrzymał odpowiedź odmowną, wobec tego zwróciliśmy się do inspektora pracy III okręgu z prośbą o zwołanie konferencji przedstawicieli przemysłowców i robotników. Przemysłowcy odmówili udziału w tej konferencji.

Fakty wykazują, że przemysłowcy zignorowali żądanie związku, oraz inspekcję pracy.

Wobec tego, że przemysłowcy odmówili wzięcia udziału w pertraktacji z

przedstawicielami naszego związku w porozumieniu z komisją centralną związków zawodowych w Warszawie, zwracamy się do ministerstwa pracy z prośbą o pośrednictwo i interwencję w celu zmiany warunków obowiązującej umowy w przemyśle włókienniczym i zawarcia nowej z uwzględnieniem następujących żądań, a mianowicie:

1) Podwyższenia wszystkich płac podstawowych w przemyśle włókienniczym o 15 proc. i uregulowanie płac w fabrykach pracujących podług cennika

2) Ustalenia i wprowadzenia do taryfy płacy wyższych stawek dla robotników pracujących na więcej niż 2 krosnach, oraz dla wszystkich innych robotników wykonywujących większą ilość pracy na skutek przeprowadzonej reorganizacji pracy, niż to przewiduje dotychczasowa taryfa płacy;

3) Uznanie delegatów robotniczych we wszystkich fabrykach i zagwarantowanie, iż delegaci nie będą przesładowani i wydeleni z pracy za spełnianie swych obowiązków wobec robotników;

4) Zniesienie osobistej rewizji robotników, która jest masowo w fabrykach stosowana, co poniża godność robotniczą;

5) Przestrzeganie we wszystkich fabrykach płacenia za postoje zgodnie z umową;

6) Bezwzględne przestrzeganie ustaw socjalnych o 8-godzinnym dniu pracy, ochronie pracy kobiet i młodocianych i innych.

Przedkładając nasze żądania, uważamy za swój obowiązek zaznaczyć, że sprawy te tak ważne dla klasy robotniczej są potrzebą palącą i dla uregulowania stosunków panujących w przemyśle włókienniczym, co pozwoli uniknąć w przyszłości wielu strejków i zamieszek, wypływających z niehonorowania umowy i wrogiego stosunku poszczególnych przemysłowców do wspomnianych słusznych realnych postulatów robotniczych.

Nieuregulowanie tak ważnych i palących spraw w konsekwencji musi doprowadzić do anarchii w przemyśle i odbić się szkodliwie na normalnej pracy.

Przedkładając powyższe ministerstwu

pracy, prosimy uprzejmie o zwołanie konferencji do Warszawy stron zainteresowanych w celu omówienia i załatwienia naszych żądań. (p).

*

Memorjał powyższy należy traktować jako pociągnięcie taktyczne, mające spowodować interwencję rządu, przyczem jednak związki zawodowe nie chcą zdać się narazić, na ryzyko wypowiedzenia dotychczas obowiązującej umowy cennikowej, co musiałoby nastąpić najpóźniej w dniu 15 maja.

Rozważając to pociągnięcie z punktu widzenia prawnego, nie można przypisać mu większego znaczenia, gdyż układ arbitrażowy z dnia 21 marca 1927 roku wyraźnie przewiduje, iż zawarta umowa obowiązuje do 15 czerwca bieżącego roku, z tem, iż każda ze stron zainteresowanych, a więc przemysłowcy i robotnicy mają prawo wypowiedzenia jej w terminie miesięcznym.

Zarządy, zawarte w piśmie do ministerstwa pracy, nie mogą się odnosić do przemysłu wielkiego, w fabrykach którego nie stwierdzono dotychczas przekroczeń w tym kierunku. Inaczej sprawa przedstawia się w przemyśle średnim i małym, gdzie oczywiście wobec braku sprężystej administracji, stosunki nieco inaczej się przedstawiają. Tam jednak delegaci fabryczni odgrywają ogromną rolę i wielokrotnie administracja fabryczna musi się zgodzić na ich dyktat, pomimo, iż jest to sprzeczne z istniejącymi umowami i przepisami prawnymi.

Dalszy rozwój sytuacji w zupełności zależy od nastrojów, które, zasadniczo biorąc, są wojownicze. Stwierdził to ostatni wypadek w tow. akc. Gampe i Albrecht, gdzie delegat siłą odstawił od warsztatów matkę, zastępując cho-

wą córkę, która równocześnie pracowała na swoich i córki krosnach. Delegat uważał, iż zastępstwo matki za córkę i praca na zwiększonej ilości kroszeń nie leży w interesie ogółu robotników i wobec tego przemocą ją usunął. Administracja fabryczna zareagowała na to wymówieniem delegatowi pracy. Na tem tle trwał kilkudniowy strejk.

Podobny wypadek wnieślania się delegata do spraw administracyjnych miał miejsce w firmie Allart, Rousseau i S-ka, gdzie go również usunęto. Także i w tej fabryce doszło na tem tle do przerwy w pracy.

Nastroj wśród robotników jest więc podniecony, tak, iż w wypadku silnej agitacji można liczyć się z możliwością wybuchu strejku. Narazie, jak świadczy pismo związków zawodowych, nie zdecydowano jeszcze o taktyce, gdyż zamiast wypowiedzenia umowy, został zrobiony krok, mający na celu wywołanie dyskusji poza ramami obowiązującej umowy arbitrażowej.

W stosunku do żądań związków zawodowych stanowisko przemysłu, jak można wnosić z nastrojów, będzie wybitnie negatywne.

Baczność!

kupcy branży papierniczej.
W niedzielę, 29 kwietnia o godz. 3:15 pp. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Kupców Detalistów, Piotrkowska 69, popr. ofic. I p.

ZEBRANIE ORGANIZACYJNE

kupców branży papierniczej, na którym rozważane będą Sprawy I-ej wagi. Uprasza się wszystkich kupców detalistów branży papierniczej o punktualne przybycie. KOMITET ORGANIZACYJNY sekcji papierniczej przy Stow. Kupców Detalistów.

W fotelu i, za kulisami.

Don Juan Tenorio.

Dramat fantastyczny w 7-iu aktach José Zorilli Przekład wolny Stanisława Miłaszewskiego w Teatrze Miejskim.

I.

Popularnie don Juan jest symbolem mężczyzny, poszukującego stale i wiecznie ideału kobiety. Dla jednych jest on zwykłym uwodzicielem, nie gardzącym żadną kobietą i patrzącym na nią, jak na tropioną zwierzynę, która musi stać się łupem myśliwego. Dla innych — jest bardem erotyki, szarmanckim piewą fizycznej piękności kobiety i jej najwierniejszym niewolnikiem; jest stały w swych uczuciach, lecz niestały, jeśli chodzi o ich obiekt, ponieważ w żadnej kobiecie nie może znaleźć pełni kobiecości. I dlatego ciągle będzie szukał, zawsze będzie niesyt miłości, wiecznie będzie pożądał i pragnął. Don-juanizm jest więc legendą o poszukiwaniu „stuprocentowej“ kobiety przez „stuprocentowego mężczyznę“... Taki jest powszedni wizerunek skromnego szlachcica z Sewilli, którego legenda i literatura ubrały w wielobarwne pióra rycerskiej fantazji i romantycznej mistyki.

Don Juan nabrał cech wielkości i

światłości dzięki literaturze. Ale ta postać nawskroś literacka, wyczarowana fantazją poetów, jest mocno wrośnięta w życie i epokę, z której powstała. I dlatego don-Juan Zorilli jest zawadziaką i rębajłą, awanturnikiem i pijusem, słowem jest obdarzony temi cechami, które w wieku piętnastym czy szesnastym były uważane za najwyższe cnoty rycerskie.

Don-Juan przedstawia nam się w pierwszym akcie. Nie czyni wrażenia budującego. Jeśli chodzi o zdobycie kobiety, czy wygranie zakładu, nie cofnie się przed oszustwem i zbrodnią. I ten gagatek jest bohaterem tylu poematów i dramatów! Ale, proszę państwa, przekonania o etyce i moralności są zmiennne. Czyny, za które w dwudziestym wieku odrzuca się do kryminału, przed czterystu jeszcze laty zdobywały ostrogi rycerskie i względy kobiet!...

Och, te względy kobiet! Od wieków obdarzani są niemi właśnie awanturnicy. Forma się tylko zmieniła, treść pozostała ta sama! Ileż to kobiet dziś jeszcze gotowych jest każdej chwili ulec różnym „niebieskim ptaszkom“, tak, jak don Juan, nie cofającym się przed żadną nikczemnością. Rycerze zielonych stolików, bohaterowie dancinów, mistrze podejrzanych operacji spekulacyjnych, skoro tylko są obdarzeni korzystnymi warunkami ze-

wnętrznymi, mają z łatwością szansę stania się hienami, żerującymi na próżności kobiet i ich chęci spędzenia choćby jednej nocy w objęciach „stuprocentowego“ mężczyzny...

I jeśli się taki pan nawróci pod wpływem kobiety, nikt nie będzie o nim tworzył poematów, — najwyżej powstanie sensacyjna bombka w rodzaju „Jastrzębia“, który przecież też ród swój z „raubritterów“ wywodzi. I na tym się dziś kończy zainteresowanie literackie dla tego rodzaju typów.

Jeśli don Juana Zorilli odrzemy z faski rycerskiego zawadziactwa, ubierzemy go we frak i lakiery — mamy gotowy portret „hochstaplera“ dwudziestego wieku!...

Do chwili poznania donny Inezy don Juan zdobywa kobiety dla fantazji, dla sportu, dla wygrania zakładu... Ponieważ jest największym awanturnikiem w całej Hiszpanji — więc ma patent na uwodzenie serc niewieścich. Jest on cynikiem, nie uznającym żadnej świętości na ziemi i nie cofającym się przed niczem dla zadowolenia swego kaprysu.

I oto nagle to uosobienie pychy, arogancji i zuchwalstwa przeistacza się w baranka pod wpływem donny Inezy. W płomieniach jej miłości spala się na popiół cała jego zawadziacka energia. Chciałby rozpocząć nowe życie, ale już

na jego progu popelnia podwójną zbrodnię: zabija ojca donny Inezy i don Luisa, narzeczonego donny Anny, która podstępnie uwiódł.

Ale don Juan postanawia już żyć inaczej. Idzie na wojnę, za jakieś wielkie bohaterskie czyny cesarz wybacza mu wszystkie winy. Wraca do kraju i teraz zaczyna się okres pokuty i cierpiętnictwa. Finał dramatu — miłosierdzie Boże i apoteoza miłości — oparty jest na motywach czysto-chrześcijańskich.

Psychologicznie nagła przemiana, jaka zaszła w duszy don Juana jest zupełnie nieumotywowana. Jesteśmy poniekąd zaskoczeni tym jego niespodzianym nawróceniem pod wpływem świetlanej donny Inezy. Czyż don Juan może wiecznie kochać tylko jedną kobietę! Nie! Bo wtedy przestanie być don-Juanem, a stanie się zwyczajnym pantoflarzem, nie widzącym świata poza swoją żoną. Don Juan musi wciąż polować na świeżą zwierzynę, wciąż nowe zastawiać siadła, wciąż szukać i pragnąć, gdyż w każdej kobiecie znajduje jeno cząstkę tej kobiecości, w ogniu której powoli spala się jego niespożyta energia męska.

O konstrukcji sztuki, przekładzie jej, wykonaniu i wystawie napiszemy jutro. Zaznaczamy jednak, że widowisko było czarujące.

W. POLAK

Ceny.

Ogólny wskaźnik hurtowni cen polskich wyniósł za marzec — 88,6, przyjmując stan z pierwszego półrocza 1925 roku za 100, zaś 121,2 jeżeli przyjmujemy za 100 stan ze stycznia 1914 roku. Oznacza to w porównaniu z lutym, dla którego cyfry analogiczne wynosiły 86,0 i 117,6 wzrost o prawie że o 3 procent (dokładnie 2,9 proc.).

Jest to niewątpliwie najwyższy skok cen notowany już u nas od roku. Cyfry bowiem wskaźnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy kształtowały się jak następuje *) (kolumnienka pierwsza obejmuje cyfry, dla których przyjęto za podstawę stan w I półroczu 1925 r., kolumnienka druga ma za podstawę stan ze stycznia 1914 r.)

kwiecień 1927	87,3	119,4
maj	88,1	120,5
czerwiec	87,9	120,2
lipiec	88,4	120,9
sierpień	87,8	120,1
wrzesień	87,2	119,3
październik	87,2	119,3
listopad	88,0	120,4
grudzień	87,6	119,8
styczeń 1928	86,6	118,5
luty	86,0	117,6
marzec	88,6	121,2

Znaczny skok cen z marca w całości przypisać należy wzrostowi cen zbóż, który wystąpił w marcu w formie bardzo silnej. Wskaźnik artykułów przemysłowych od lutego do marca nie zmienił się niemal wcale (89,6 i 89,7 względnie 116,1 i 116,3). Natomiast wskaźnik artykułów rolnych (81,0 i 86,7 względnie 122,5 i 131,1) podskoczył o 7 procent; idąc dalej stwierdzimy, że w obrębie artykułów rolnych niemal wszystkie podgrupy pozostały niemal nieruchome, całą zaś wyższą zawdzięczamy produktom roślinnym spożywczym, a więc zbożom, które zwykływały o 13,4 proc. Tak więc ostatecznie ta cyfra, zniewolowana częściowo nieruchomościami rolnymi w ostatecznym wyniku dała wyższe ogólne kursowe wskaźniki polskiego o 2,0 procent.

W ogólności ceny przemysłowe wykazują znacznie większą stabilizację niż ceny rolnicze. Jest zrozumiałe, że są one znacznie mniej zależne od czynników całkiem przypadkowych, dlatego też w ogólnym wskaźniku cen polskich są elementem względnej stałości.

Odtworzy to następująca tabliczka, której pierwsza kolumnienka obejmuje wskaźnik rolny, druga przemysłowy (stan z I półrocza 1925 roku równy 100,0)

kwiecień 1927	88,9	85,8
maj	90,5	85,9
czerwiec	89,4	86,4
lipiec	90,2	86,7
sierpień	87,5	87,5
wrzesień	85,6	88,3
październik	84,9	88,7
listopad	85,8	89,2
grudzień	84,0	89,9
styczeń	81,5	90,3
luty	81,0	89,6
marzec	86,7	89,7

Jak widzimy stan minimum dla

Pożyczka dla przemysłu i rolnictwa Rokowania mają być ukończone w maju.

Z Warszawy donoszą:
Rząd polski otrzymał od przedstawicieli kapitału amerykańskiego propozycję poważnej pożyczki inwestycyjnej przeznaczonej przede wszystkim na cele podniesienia stanu rolnictwa w Polsce. Pożyczka wynosiłaby około 80 milionów dolarów i nie obciążałaby rządu.

W sprawie tej rozpoczęły się już pertraktacje, które mają być ukończone we wrześniu, tak, że pożyczka zostałaby zrealizowana wczesną jesienią.

Równocześnie toczą się rokowania w sprawie większej pożyczki dla przemysłu łódzkiego. Rokowania w sprawie tej pożyczki mają być ukończone już w maju.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY WALUTOWEJ z dnia 27 kwietnia 1928 r.

GOTÓWKA: Dolar — CZEKI: Londyn 43,50, Nowy Jork 8,90, Paryż 35,10, Praga 26,42, Szwajcaria 171,77, Włochy 47.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE
Dolarówka 77, 76, 76,50, Dolarowa 85,50, Kolejowa 104, 5-proc. konwersyjna 67, 5-proc. konwersyjna kolejowa 62, 8-proc. listy zastawne Banku Gospodarstwa Krajowego 94, 8-proc. listy zastawne Banku Rolnego 94, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 55,25, 8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 78,50, 78,10, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 60,15, 60,25, 60, 6-proc. oblig. m. Warszawy zł. 63, 63,25, 8-proc. listy zastawne m. Łodzi 71.

AKCJE.

Bank: Dyskontowy 130, Handlowy 123, Polski 160,50, 160,75, 160; Elektrownia w Dąbrowie 79, Siła i Światło 124, Wysoka 153, Lilpop 43,75, 43,50, Modrzejów 50, 49,50, Norblin 197, Ostrowieckie A. 114, B. 108,50, 108, II emisji 99,50, Pocisk 12,75, 12,65, 12,75, Rudzki 57,50, Starachowice 65,50, Zawiercie 34,25, Borkowski 18,75.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w placeniu 8,90 i 8,91 w żądaniu.

Tendencja spokojna. Obroty małe.

CHOROBY WĄTROBY
PRZEMIANY MATERJI
KAMIEŃ ŻOŁCIOWY
LECZY
CHOLEKINAZA
H. NIEMOJEWSKIEGO
szczegółowe informacje i broszury
WARSZAWA NOWY ŚWIAT 5 TEL. 504-96
żądać w aptekach i skł. aptecz.

Modes Maison Nouvelle

Warszawa, Królewska 35.

Właścicielka przyjeżdża JUTRO w NIEDZIELĘ z najnowszymi modelami KAPELUSZY i nowości paryskich.

Łódź, Moniuszki 1, m. 12.

Telefon 4-84.

wskaźnika rolnego daje luty (81,0), stan maximum daje maj (90,5), rozpiętość między minimum a maximum wynosi 11,9 proc. Stan minimum dla wskaźnika przemysłowego dał kwiecień (95,8), stan maximum daje styczeń (90,3); rozpiętość wynosi 5 proc., a więc jest więcej niż dwa razy mniejsza niż w grupie artykułów rolnych.

Co się tyczy wzajemnego ustosunkowania poziomów cen to powyższa tabliczka wykazuje dla miesiąca marca stosunkowo wyższy stan cen artykułów przemysłowych. Stosunek 86,7:89,7 odpowiada stosunkowi 100:198,5, a więc poziom cen przemysłowych byłby o 3,5 procent wyższy od poziomu cen rolnych. Obraz ten otrzymujemy

*) wszystkie cyfry według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

dlatego, że w I półroczu 1925 roku, który to okres obrany jest za podstawę, wskutek wielkiego nieurodzaju 1924/25, ceny artykułów rolnych były bardzo wysokie. Według wskaźnika opartego na podstawie: styczeń 1914 roku = 100 ceny rolne mają się do przemysłowych jak 131,1:116,3, co odpowiada stosunkowi 100:88,7, a więc ceny przemysłowe są niższe o 11,3 procent. Wobec trwającej przez cały kwiecień b. r. wyżki piodów rolnych ta rozpiętość, jest w tej chwili bezsprzecznie jeszcze wyższa. Ma ona niewątpliwie dla naszej dynamiki cen ogromne znaczenie, bowiem przy jej utrzymaniu się a la longue musi wystąpić tendencja do zamknięcia „nożyca” przez dołgnięcie poziomu cen przemysłowych do poziomu cen rolnych.

Dr. A. Z.

Ekspert łódzki.

Znaczniejsze transakcje przemysłu włókienniczego.

W ciągu ostatniego miesięcznego czasokresu eksport zagraniczny wyrobów łódzkiego przemysłu pozostaje pod znakiem prawie zupełnego застоju. Ostatnia poważniejsza transakcja dokonana została z Litwą oraz dość poważne partie wyeksportowane zostały do Holandji, o czym już szczegółowo donosiliśmy.

Transakcje, dokonane ostatnio przez znanego odbiorcę rumuńskiego p. Wadajewa, obliczane są na dłuższy czas, gdyż, jak się obecnie dowiadujemy, Com pagnie Britano-Romano w Galacu, reprezentowana przez p. Wadajewa, zawarła w ostatnich dniach umowę komisową z Akc. Tow. L. Geyer, przewidującą powierzenie przez nią sprzedaży swych wyrobów na rynkach rumuńskich przez otwarcie składów konsygnacyjnych.

Umowa ta przewiduje odbiór towarów geyerowskich w bardzo wielkim zakresie i jest obliczona na dłuższy okres czasu.

Dotychczas rumuński kontrahent zakupił z Tow. Akc. L. Geyer oraz z Tow. Akc. K. Steinert partie towarów na setki tysięcy dolarów za pokryciem gotówkowym. Towary te zostaną wyeksportowane w późniejszym czasie.

Zaznaczyć należy, iż wbrew informacjom, lansowanym przez jeden z miejscowych dzienników, firma Co. Britano - Romana, która jest rumuńską filją British Eastern Merchant Co., nie była dotychczas stałym odbiorcą Tow. Akc. L. Geyer, lecz powyższą umowę zawarła dopiero podczas obecnej bytności w Łodzi p. Wadajewa.

Niezgodne najzupełniej z rzeczywistością informacje wspomnianego pisma polegają widocznie na kompletnej nieznajomości sprawy.

Zaznaczyć bowiem należy, iż firma Britano - Romana była dotychczas stałym odbiorcą na Rumunię Ziedn. Zakł. Scheiblera i Grohmana, które to przedstawicielstwa objął obecnie p. Arkin w Galacu, b. wspólnik powyższej rumuńskiej firmy.

Poza powyższą transakcją ożywienia w ruchu eksportowym spodziewać się można dopiero w okresie sezonowym, rozpoczynającym się w połowie maja.

Zaznaczyć należy, iż rynek rumuński ze względu na panujący tam zastój i niewypłacalność szeregu firm utracił ostatnio swe dotychczasowe dla Łodzi znaczenie. Na podstawie posiadanych przez nas informacji składy manufakturzystów rumuńskich są przeważnie niewysprzedane z sezonowych artykułów.

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi w celu przeprowadzenia zakupów na łódzkim rynku znany powszechnie kupiec Wadtporowian, współwłaściciel galackiej firmy Chlebnikow.

W Jassach (Rumunia) zawiesiła wypłaty zobowiązań wekslowych firma włókiennicza Abzug i Reichenberg. Pasywa stosunkowo b. znaczne. Łódź zainteresowana jest tu w małym stopniu.

NICI

Leningradzkiego Tekstylnego Trustu w Leningradzie
DAWNIEJ NEWSKA NICIANA MANUFAKTURA DAWNIEJ

Wyłączne przedstawicielstwo i sprzedaż na Rzeczpospolitą Polską i w. m. Gdańsk:

Hurtownia Włókiennicza BRACIA HERMAN i S-ka

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Centrala:

Łódź, ul. Wólczańska 23, telefony: 14-44, 16-46, 28-12

Adres telegr.: „Herbra Łódź”.

Oddział:

Warszawa, ul. Nalewki 28, telefon 54-09

Adres telegr.: „Herbra Warszawa”.

BAD ELSTER KAPIELE BŁOTNE KWASO-WĘGLOWE I RADJOCZYNNIE
 SAKSONIA INFORMACJI UDZIELA I PROSPEKTY WYSYLA BADEDIREKTION

Syndyk tymczasowy masy upadłości Moszka Brokmana i Maksa Geislera apl. adw. Stanisław Fruchtgarten wzywa wierzycieli upadłych do zgłoszenia się w ciągu dnia 40 od daty niniejszego ogłoszenia osobiście lub przez pełnomocników u niego ul. Piotrkowska Nr. 50 m. 7 lub do Wydziału Handlowego, Sądu Okręgowego w Łodzi, celem stwierdzenia z jakiego tytułu i w jakiej wysokości są wierzycielami oraz do złożenia tytułu swych wierzytelności.

Sprawdzenie wierzytelności odbędzie się w Sądzie Okręgowym pokój Nr. 64 dnia 23 czerwca o godz. 12 w poł.

Syndyk tymczasowy
Stanisław Fruchtgarten
 apl. adw.

Letnisko „KOCIERZONY“

egzystujące od lat 30, posiada jeszcze kilka lokali 1, 2 i 3-pokojowych. Ceny przystępne, zapewnione warunki czystości, spokoju i swobody. Miejscowość sucha i lesista. Odległość od stacji kolejowej Kamiński Warszawsko - Wiedeńskiej drogi 3 km. Pragnącym obejrzeć lokale wysłać się konie na stację bezpłatnie. Tamże pensjonat do wydzierżawienia na dogodnych warunkach. Adresować pocztą Wojciechów koło Kamińska.

Duży obszerny

LOKAL HANDLOWY

w centrum miasta, nadający się dla każdego interesu jest od zaraz do odstąpienia.

Oferty sub „R. S. 15“ do adm. nin. pisma.

Otwarty przez cały rok

tel. 15 w Krynicy-Zdroju tel. 15

— ZNANY —

Pensjonat Schwarza

poleca na sezon letni pokoje z komfortem. Wyśmienita kuchnia rytualna na żądanie dyetyczna.

Z Paryża nadeszły **PASKI - GORSETY**
BIELIZNA belgijska
 Andrzej a 7. m. 8. front.

Jedyny prawdziwie skuteczny środek. — Żądać wszędzie.

OBJEKT FABRYCZNY
 Kupię.

Pożądaną „Shut“ z terenem do rozbudowy. Oferty z podaniem wymiarów i ceny do „Republiki“ sub „Objekt“.

Pensjonat „MIROSLAWA“
 w TRUSKAWCU

Cudowne położenie, słoneczne pokoje, wyborny wikt, pierwszorzędną usługę umiarkowane ceny. Zgłoszenia: Fischerowa, Lwów, Sykoltuska 44, od 1 maja: „Miroslawa“, Truskawiec.

Unieważnia się
 weksel na 100 zł.

wystawiony w Warszawie 30 marca r. b. płatny 4 września 1928 r. w Warszawie z wystawienią B. Herberga na zlecenie M. Morgensteina.

Majster

monter-mechanik z praktyką w dużych fabrykach w Warszawie, z wyjątkiem organizator techniczny poszukuje posady. Możliwość być na wyjazd. Oferty sub „R. K. 17“ do adm. Republiki.

Buchalterję

nowoczesną, korespondencję i stenografię (polsko-niemiecką) arytmetykę handl., pisanie na maszynie, uczy metodą uproszczoną. Piotrkowska Nr. 79, front m. 7.

Konus szpul-maszynę

do trykotu oraz używane szpulki kupię. Oferty sub „Szpulmaszyna“ do adm. Republiki.

3 pokoje

z kuchnią oraz 2 pokoje z kuchnią z oświetleniem elektrycznym w domu murowanym okazjnie do wynajęcia od zaraz w ZGIERZU. Wiadomość: Łódź, Piotrkowska Nr. 50, Biuro ogł. Fuchs.

„SKINOL“

wywabia plamy z kolorowego obuwia i nadaje olśniewający połysk.

Do nabycia w magazynach obuwia i składach aptecznych.

Rabka

Pierwszorządny pensjonat dla dzieci od lat 6-ciu i młodzieży żyd. objęta płcią „SLONCE“ (willa „ELJASZÓWKA“)

Marji Beckówny pod osobistym kierownictwem prof. Dr. WILHELMA FALLEKA przy pomocy wypróbowanych sił pedagogicznych.

Otwarty od 1 maja. Kuchnia pierwszorzędna. Zabawy, gry, sporty, kort tenisowy, placik krokietowy, wycieczki, przedstawienia, wieczorki t. p. Opieka jaknajtroskliwsza. Na maj i czerwiec pokoje do wynajęcia z utrzymaniem lub bez. Na żądanie prospekty. Zgłoszenia:

Prof. Dr. Wilhelm Fallek, Łódź, Pomorska 91, III piętro front (od 3-5)

Związek Majstrów Przem. Włókna. Wojew. Łódzk. 63. ZACHODNIA 63.

JUTRO w niedzielę, dn. 29 kwietnia o g. 5 po poł. wygłosi

ODCZYT

p. mag. iur. MAREK KUTNER

„USTAWODAWSTWO PRACY“

Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

PASY BRZUSZNE lecznicze, PASKI BIODROWE gumą kombinowane, GORSETY gumowe poszczuplające, BIUSTONOSZE, STANICZKI, nowe fasony, wygodne w noszeniu, z trwałych materiałów

poleca: Pierwszorządna Pracownia Gorsetów „MARTA“ Łódź, ul. Piotrkowska 109, front II piętro. Przyjmuje się reperacje przeróbki i pranie gorsetów. Długoletnie fachowe doświadczenie, oraz duży wybór, dają zupełną gwarancję zadowolenia wymagań P.T. Klienteli.

Jedyny prawdziwie skuteczny środek. Lab. Chem. J. Srocyński i S-ka Warszawa, Elektoralna 21, tel. 65-11. Żądać wszędzie

Wiśniowa Góra

Trzy pokoje z kuchnią na letnisko z wyłączną używalnością parku. Wiadomość: Wypożyczalnia książek Andrzeja 5. 29

CHIRURGO-MEDICA

Skład narzędzi chirurgicznych i lekarskich ŁÓDŹ, Traugutta 8, Tel. 70-64

LETNISKO

W Helenówku 2 manuty od rezydencji Zgierskiej. Dwa mieszkania po 3 pokoje z kuchnią komfortowo urządzone z elektrycznym oświetleniem, w pięknie położonym ogrodzie. Wiadomość, telefon 30 - 90.

Dr. med. L. PIKIELNY urolog Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych, Przyjmuje od 4-7 NAWROT 8. Telefon 19-90. Lekarz - dentysta

F. HOROWICZ przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294 codziennie od godz. 2-7 wiecz.

Rutynowany korespondent polsko-niemiecki prawnik poszukuje zajęcia na godziny wieczorowe. Referencje, Oferty sub „Kor. 40“

LAUREATKA moskiewskiego konserwa-oryjmu wznowiła lekcje gry fortepianowej w schodnia 72 miesz. 19 10-12 pp. 2-9r.

Garderobę męską. Pałta damskie i męskie pierwszorzędne wykonanie oraz towary na suknie damskie na długoterminową spłatę poleca „GLOB“ Piotrkowska 79. I p. front.

Dr. med. Dr. med. BRAUN Południowa № 23 tel. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Leczenie światłem, (Lampa kwarcowa) przyjmuje od 9-11 rano i od 5-8 pp

Dr. med. Lubicz Cegielińska 43 Tel. 41-32. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5-8 w. Dla pań od 3-5 oddzielna poczekalnia.

Doktor Klinger Choroby weneryczne, skórne i włosów leczenie lampą kwarcową. Andrzej a Nr. 2 Tel. 32-28. Godziny przyjęcia: od 1.30-2.30 dla Pań od 6-8 dla Panów Wniedziele i święta od 10 - 12

Dr. med. W. Zagunowski Choroby skórne weneryczne i moczopłucne Gdańska 42. Przyjmuje: od 9 do 10 1/2 r. od 1-2.45 pp. i od 8-9

Dr. med. Rózaner Dziecina № 9. Tel. № 28-98. Choroby skórne, weneryczne i moczopłucne. Przyjmuje od 8-10 i od 5-8 Leczenie lampą kwarcową Oddzielna poczekalnia dla Pań. Dla Pań od 3-5 po poł.

Doktor Wołkowyski Zachodnia № 57 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od 1 do 2-ej i od godz. 4-8. W niedzielę i święta od 11-1. Dla Pań od godz. 4-5 oddzielna poczekalnia tel. 37-70

Dr. med. Sołowiejczyk specjalista chorób skórnych i wenerycznych Piotrkowska 99. TEL. 44-92. przyjmuje od 11 do 4 pp. i 8-9 wiecz.

Do akt. wykon. Nr. 507/28. OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Józef Tomaszewski, zam. w Łodzi, przy ul. Zachodniej 36, obwieszcza, że w dniu 30 kwietnia 1928 r. od godz. 10-ej z rana w Łodzi, przy ul. Kopernika pod Nr. 3, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: składających się z mebli, należących do Olega Kajmacha, oszacowanych na zł. 2120.— Łódź, dn. 19 kwietnia 1928 r. Komornik Józef Tomaszewski.

SKLEP
 wyrobów żelaznych DO SPRZEDANIA

w większym ruchu w mieście, dobrym punkcie i wyrobioną klientelą. — Korzystny interes dla fachowca z kapitałem 2.000 dolarów. — Poważni reflektanci zechcą złożyć oferty do „Reklamy Polskiej“, Łódź, ul. Nawrot nr. 1-a, pod „2000 ŻELAZO“.

2-4000 dolarów na pierwszy numer hipoteki większego domu w centrum miasta poszukiwane. Oferty z podaniem warunków do adm. „II Republiki“, sub: „X. Y.“

Akwizytor na pensję i prowizję, tylko ti zdolny i energiczny, ustosunkowany do sprzedaży art. bezim. zaraz potrzebny. Oferty sub: „Zaraz“ do adm. „Republiki“

2 pokoje z kuchnią
 w śródmieściu.

oddam bezpłatnie i bez komornego za bezprocentową pożyczkę 1000 dolarów. Oferty sub: „2841“ do „Republiki“

Administrator domów

Z wieloletnią praktyką przyjmie jeszcze dwa domy, pozatem załatwia wszelkie sprawy sądowe, hipoteczne i t. d. Wiadomość telefon 72 - 42.

PROWINCJA.

Tamim kosztem załatwiamy w Warszawie wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych, komunalnych, instytucjach finansowych etc. Informacje, wskazówki we wszelkich sprawach. Biuro „Pomoc Prawno-Handlowa“, Warszawa, Nowy Świat 28 - 16.

Zaginął weksel zaprotestowany i zaopatrzonej w klauzulę na sumę

zł. 174,10

wystawiony dnia 27.XI.1928 r. w Krakowie przez Salomona Frenkla na zlecenie Judy Dresnera z żyrem A. M. Morgensterna, płatny dnia 20 marca 1928 roku w Limanowie. Weksel unieważnia się. Łaskawy znalazca zechce takowy zwrócić za wynagrodzeniem: Książki nr. 44 — Kwaśner.

DO SPRZEDANIA

3 PLACE w Adelmówku pod Łodzią, rzędem leżące, obok pensjonatu Konowej. — Oferty pod „L. Z.“ do adm. Republiki

Koncesjonowane Kursy Kierowców Samochodowych Polska

Y.M.C.A.

Aleja Kościuszki 68, tel. 22-90.

Dnia 29 kwietnia 1928 r. otwierają nowy kurs dla zawodowych i amatorów obojga płci.

Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 9 do 12 i od godz. 14 do 20

UWAGA! Ceny przystępne. ratam

Pierwszorządny zakład Krawiecki damski

M. Karpiński

Łódź, Piotrkowska 43.

Wracając z Paryża z najnowszymi **MODELAMI WIOSENNYMI** poleca się nadal Szanownej Klienteli.

Specjalność: **ALTA KRETY.**

Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

„RUF”

nowoczesna, prosta, przejrzysta, skrótowa **KSIĘGOWOŚĆ** sprawozdawcza

posiadająca siłę dowodu prawnego

OSZCZĘDZA na czasie, pracy i kosztach, zapewnia codziennie bilanse.

PRZEJŚCIE na tę metodę dla każdego przedsiębiorstwa w każdej chwili możliwe

REORGANIZACJE
Zaprowadzanie też innych metod
Kontrola Książ Handlowych
Sporządzanie bilansów
przyjmuje i bliższych informacji

O. R. PFEIFFER
Łódź
Kopernika (Milsza) 57,
Tel. 66-83

Posiadam większy kapitał
poszukuję
PRZEDSTAWICIELSTWA
na Warszawę.

Pożądane są tylko poważne sily. Oferty do „Republiki” „G. F.”.

Łódka polowa, Lotaki, Krasocinka dziecięce firmy **„OMEGA”**

Z wieloletnią gwarancją
Fabryka Łódź, Juliusza 4.
Żądać we wszystkich składach mebli.

LECZNICA

ekspertyz specjalistów i gabinetu dentystyczny przy Głównym Rynku, Piotrkowska 294, tel. 22-8 (przy przystanku tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wewnętrznych specjalności od g. 10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje opatrunki.

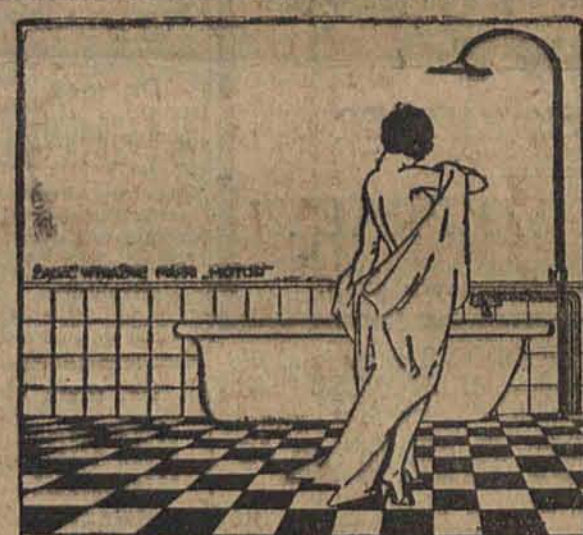
Porada 3 złote
Wizyty na miejscu

Zabieg i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Nafświetlania lampą kwarcową. Roentgen. Elektryzacja. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosiężne.

W niedziele święta do godz 2 po p

Magistrat m. Łodzi

niżej wzywa wszystkie osoby, posiadające plany hipoteczne, do składania ich do dnia 15 maja 1928 roku w Wydziale Budownictwa Magistratu pokój 41, za pokwitowaniem, celem uwzględnienia w miarę możliwości interesów tych osób przy opracowaniu projektu regulacji m. Łodzi. Plany te zostaną zwrócone za pokwitowaniem do dnia 15 czerwca 1928 roku, a na zadanie w poszczególnych wypadkach mogą być wydane niezwłocznie.

KAPIELE KWASOWEŁOWE-MOTOR
UNOŻLIWIAM PRZEPROWADZENIE KURACJI /OD 2/ WŁOŚCZOWEK PR. LEKARZY W DOMU

Zamknięcie z mowego sezonu.
W sobotę, dn. 24-go kwietnia 1928 r. w okolicy własnym przy ul. Sienkiewicza № 3/5 odbędzie się

Towarzyska Gra w Lotto i Wieczór Tanczyny
dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.
Początek o godz. 21-ej punktualnie
Moc atrakcyjn. Wejście bezpłatnie.
ZARZĄD STOWARZYSZENIA KOMUNOJAŻERÓW W Ł.O.H.P

HEMOROIDY
STAN ZAPALNY-KRWAWIENIE
SWĘDZENIE

USUWA
HEMORIN-KŁAWE

Najtaniej Kołdry
w pracowni Piotrkowska 71 w podwórzu.

Kilka maszyn do pisania
sprzedam okazynie i pojedynczo **KUŹNIK,** Przejazd 16

Kupno i sprzedaż

Do sprzedania: drzewo sosnowe budowlane wozy i bryczka. Wiadomość w administracji Republiki. 29

Okazja dla panów szewców tańsze ceny na formy do buwii od zł. 2,50 do zł. 3,20. E. Czarnomski. Zeromskiego Nr. 46. 28

Rokery firm krajowych i zagranicznych po najniższych cenach dzień nych polecia B-cia Krzemieńscy. Piotrkowska 178. Okazyjnie używany motocykl z biegami i rower z motorkiem. 28

Wille murowana skanalizowana, bardzo ładna, siedem ubikacji mieszkalnych i łazienka, ogród dekoracyjny i owocowy, wyborna i cenne gatunki drzew, budynki gospodarcze, pralnia, stajnia, obora i stodoła, dogodna komunikacja z Łodzią tramwajowa i kolejowa, sprzedam okazynie za 4.000 dolarów. Ozorków, ul. Cegielniana 14, Łazowska. 30

Na wypłatę! Prawie darmo Czysto jedwabne, ręcznie malowane szale. Torebki, Swetry, Pończochy, Skarpetki, Perelki, Parasolki. Poleca Leon Rubaszkín, Kilińskiego 44. 30

Na wypłatę! Białe towary: Purpur, Matracowe, Obrusy, Ręczniki, Kołdry, Kapy, Chusteczki, Ścieraczki, Zefiry, Chodniki, Podpinki Poleca Leon Rubaszkín, Kilińskiego 44. 30

Ubiory męskie, damskie, obuwiu i swetry na wypłatę. Piotrkowska 37. Wł. Wejście i piętro.

Do sprzedania wille przy stacji Kamińsk. Wiadomość: Pomorska 50, Pytowski. 29

N.A.G. 3-4 ton kardon światło elektr. smarowanie pod ciśnieniem tanio do sprzedania. Wiadomość: Ruda farbniarska O-bermana telej. 15-06 Patzer. 29

Sprzedam dom drewniany 12 mieszkań. Wiadomość: Łagiewnicka 58, u właściciela. 30

Bryczka lekka i wóz parokony do sprzedania. Węgura 6 (przy Rzgowskiej). 2.V

Reflektuje na motor ropny lub gaz ssany 20-25 k. w dobrym stanie. Wiadomość Jarecki Kutno. 29

2 maszyny overlok i kettelmazyna Nr. 22 do sprzedania, ul. Lipowa 9, dozorca wskaze. 29

Powóz do sprzedania. Groszanka 2 przy Zgierskiej. 30

Lokale

Jeden lub 2 pokoje elegancko umeblowane ze wszystkimi wygodami do wynajęcia. Piotrkowska 211, m. 7, od 9-11 i 3-5. 28

Przyjmę dwóch panów kelnarów na mieszkanie w tródmieście dojazd tramwajem. Wiadomość u dozorczy. Zakątna Nr. 30. 28

3-4 pokoje z kuchnią w śródmieściu, poszukuję Oł. sub „Gotówka” do Republiki. 29

Do wynajęcia tony-blowany pokój, Gdańska 31, m. 7. 28

Pokój wynajmę kawalerowi Piotrkowska 109, m. 25. 28

Młode małżeństwo z jednym dzieckiem poszukuje używanego sprzętu do kuchni w śródmieściu. Oferty sub „A.G.” do adm. Republiki. 28

Przyjmę dwóch panów izraelitów na mieszkanie. Dogodne warunki. Wiadomość u dozorczy. Pomorska 50. 28

Frontowy pokój umeblowany z niekrepującym wejściem od zaraz do wynajęcia. Cegielniana 66, m. 13. 29

Pokój umeblowany do wynajęcia. Wiadomość ul. Zielona 48 u Rządcy 29

Zaraz do oddania 2 frontowy dwuokienki pokój i p. z meblami lub bez Oferty sub „J. B.” do adm. Rep. 2.V

Pokój umeblowany niekrepujący odstepie, Zeromskiego L. m. 10. 29

Duży umeblowany pokój do wynajęcia, ul. Kilińskiego Nr. 120, m. 4. 29

Oddam 2 pokoje z kuchnią i przedpokój na 4 piętrze w czystym domu przy ul. Cegielnianej. Wiadomość: adm. Republiki sub „OPRS”

W eleganckim domu umeblowany pokój do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Przejazd 30, m. 7. 29

Pokój umeblowany do wynajęcia, szynie (ewent jako Piórkowska 176, m. 55, II podwórze, od zaraz posada. 29

Pokój z niekrepującym wejściem przy izraelickiej rodzinie dla jednego lub dwóch panów od zaraz do wynajęcia. Nowo-Cegielniana 7, I w, lewa oficyna III p. m.30

Odnajmę natychmiast duży ładny pokój umeblowany. Sienkiewicza Nr. 37, m. 41, lewa oficyna, od 11-4 po poł. 3

Pokój umeblowany do wynajęcia ul. Wólczańska 4, m. 2 między 3-5. 29

Od zaraz do wynajęcia słoneczny umeblowany pokój przy inteligentnej rodzinie, izraelickiej Nowo-Cegielniana Nr. 22, m. 17. 29

Do wynajęcia ładnie umeblowany pokój Nowo-Cegielniana 26, m. 2, od 9-11; i od 2-5 i od 8-9. 29

2 eleg. umebl. pokoje z wszelkimi wygodami dla jednej osoby do wynajęcia. Zachodnia 36, m. 8, (od 1-5 po poł. 29

3 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami przy ul. Zgierskiej do wynajęcia. Wiadomość: Nawrot 29, m. 1. 29

Posady

Słusarz mechaniczny poszukuje posady maszynisty przy motorze lub parowej maszynie. Łaskawe oferty składaj do Republiki. 29

Podręczna posadzka przy pracowni sukien. Oferty sub „J. L.” do adm. Republiki. 28

Poszukiwana rutynowana freblanka (izrael) do pensjonatu dla dzieci. Wiadomość: D-rowsa Adelfangowa. Narutowicza 42, od 2-5 po poł. 29

Młodzieniec z poważnymi referencjami poszukuje posady w charakterze praktykanta w biurze lub fabryce. Oferty sub „J. W.” do adm. Republiki. 28

Poszukiwana rutynowana freblanka (izrael) do pensjonatu dla dzieci. Wiadomość: D-rowsa Adelfangowa. Narutowicza 42, od 2-5 po poł. 29

Młody człowiek z poważnymi referencjami poszukuje posady w charakterze praktykanta w biurze lub fabryce. Oferty sub „J. W.” do adm. Republiki. 28

Udzielam lekcji muzyki na skrzypcach, mandolinie i gitarze podług najnowszej metody. Przygotowuję do egzaminów. Nowo-Cegielniana Nr. 44, mieszk. 14. 29

A lady who has been brought up in London gives English lessons. Gdańska 35, m. pani Parnaczewskiej. 29

Udzielam lekcji w zakresie siedmiu klas. Oferty pod „Tanio” 29

Niemieckiego gruntu nie udzielał po cenie b. przystepnej. Piotrkowska 189, m. 1, tel. 43-84. 2.V

Student wyższego semestru udziela lekcji i korepetycji. Zapoznajmy metodą skróconą. Przygotowuję do egzaminów ul. Gdańska 23, m. 2 front 1 p. 30

Poszukuję kondycji do dziecka na wyjazd za utrzymanie. Oferty sub „Felicja” 29

Mechanik specjalista do rowarów i pateloniów, gra mofonów poszukuje pracy. Oferty pod „Mechanik”

Rozmaito

„Gentleman” 1928 list do odebrania w redakcji „Republiki”. „Nina 2425”

Na własność oddam pół roczne dziecko (chłopiec) Oferty do adm. Republiki sub „Chrześciana” 29

20-25 tys. złotych przyjmij na pierwszy numer biuletynu Łódzkiej. Łaskawe oferty proszę składać w adm. Republiki sub „Dobre warunki” 29

Niniejszem ogłaszam, iż nie rozstawiam o Józefie Kamińskim, zam. w Łodzi przy ul. Przędzalnianej 59 uwiązujących wiadomości. Bronisława Jaworska.

Przebiegi poszki i dzury reperuję tanio. Konstancyńska 33, m. 11, w podw. na prawo i piętro. 29

Kurs Filet ręcznego 10 zł. Wyuczam haftów maszyn nowych, ręcznych i artystycznych. Kaufmanowa, Piotrkowska 18, I podw. pr. oficyna. 1

Kuszerka Malinowa Litwinowa przyjmie również zamówienia na masze zastrzyki i szczyplia ospy. Narutowicza 6. 1

Zagubione dokumenty

Dnia 24 na 25 b.m. zgubiono legitymację wojskową wydaną przez P.K.U. Łódź — miasto oraz legitymację kolejową wydaną przez D.K.P. Nr. 6506. Łaskawy znalazca zechce zwrócić na ul. Przejazd 87, Kędziora. 28

Nastarja Stanisława zgubiła akt ślubu, 2 metryki urodzenia: swoją i syna Aleksandra oraz 2 kontrolki wydane przez wydział opieki Społecznej na bezpłatne obiady i mleko. Łaskawo znalazca zwróć: Rzgowska Nr. 16. 28

Dawid Ajszyk zgubił paszport wydany w Łodzi.

Stanisław Molitowski zgubił książeczkę z Kasy Chorych

Dr. med. S. KANTOR

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgena światło-leczniczy ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej/

Tel. 29-45. Przyjmuje: od 8-3 t-8. Dla pań oddzielna poczekalnia od 5-6 pp.

ORZECHY W CUKRZE I CZEKOLADZIE

Pischninger's

W GATUNKACH NIEDOSIĘGNIANYCH SPRZEDAŻ: **Narutowicza 2**

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKSCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). NEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szp.). Zaręcz. i zaślub. po: każde 10 zł. Zamiesz. o 50 pr. Zarz. o 100 pr. Grozel. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o dpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.

Przemiaro — ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi i w otworzonej Republici” 4.50, za odnośnienie do domu 40 gr.; z przesyłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicą zł. 7.20. „Express” i „Republika” wyc. z odnośnieniem 8 złotych.

Wydawca: Władysław Bolek. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republika” na. a. ogł. adn. Piotrkowska 48 i 49.